

Voortgangsrapport 2019

Uitgave van ATD Vierde Wereld Vlaanderen

Victor Jacobslaan 12

1040 Brussel

02/647.92.25

contact@atd-vierdewereld.be

www.atd-vierdewereld.be

www.joseph-wresinski.org/nl

www.aandeonderkant.be

facebook.com/ATDVla

facebook.com/ATDVlaVU

facebook.com/aandeonderkant

Verantwoordelijke uitgever: Marijke Decuypere

Foto's: ATD Vierde Wereld, tenzij anders vermeld

Inhoud

Inhoud.....	2
Voorwoord	4
Onze leden.....	6
Strategische doelen & criteria	7
Inhoudelijk werkingsverslag.....	8
Strategische doelstelling 1: De armsten bereiken, kennen, verenigen en met hen partnerschappen opbouwen met de samenleving.....	9
Strategische doelstelling 2: Mensenrechtensvisie: de brede publieke opinie mobiliseren voor de uitroeijing van grote armoede.....	20
Strategische doelstelling 3: Verder uitbouwen van een ledenbeweging die deelneemt aan een brede nationale en internationale stroming van inzet en verzet tegen grote armoede	26
Begroting en jaarplan 2020.....	34
Begroting 2020.....	35
Jaarplan 2020	36
Evaluatie volgens de 6 criteria.....	41
Onze doelen in relatie tot de 6 criteria	42
Extra criteria bovenlokale vereniging.....	46
Kwaliteitsbeleid	50
Financieel verslag.....	52
Beroepskrachten in dienst op 31 december 2019	53
Jaarrekening	54
Resultatenrekening 2019.....	65
Detail van de 73-rekeningen 2019.....	66

Voorwoord

Volgende punten uit het voortgangsrapport willen we graag in de verf zetten:

- 2019 stond in het teken van duurzaamheid. We organiseerden twee volksuniversiteiten rond duurzaamheid, deden mee aan een klimaatmars en lieten onze stem horen tijdens vormingen of in de pers.
- We publiceerden ons boek “Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger” en lanceerden bijhorende website www.aandeonderkant.be. Het hoogtepunt van “Waarheid of Fabel”: onze campagne over bewustwording van vooroordelen tegenover mensen in armoede. Het boek is intussen aan een tweede herdruk toe en persaandacht gaf ons de kans om de problematiek aan een breder publiek bekend te maken.
- We nodigden onze leden doorheen het jaar uit op drie planningsdagen voor het beleid. Samen met hen dachten we na over de toekomst van ATD en maakten we een sterke-zwakke analyse. Deze bijeenkomsten vormden de basis voor het nieuwe beleidsplan.

De jaarrekening en begroting werd goedgekeurd op raad van bestuur van 16 maart 2020. De grote lijnen van het voortgangsrapport werden op deze raad van bestuur goedgekeurd. Het definitieve voortgangsrapport zal op de raad van bestuur die vermoedelijk op 25 mei doorgaat goedgekeurd worden.

Onze leden

Militanten of ervaringsdeskundigen zijn mensen die armoede en uitsluiting kennen. Zij verzetten zich tegen extreme armoede, komen op voor zichzelf en voor degenen die het nog moeilijker hebben. Veel ervaringsdeskundigen zijn in hun eigen buurt of omgeving actief en bieden steun aan mensen die eenzaam zijn en nergens anders terecht kunnen.

Medestanders of vrijwilliger zonder armoede-ervaring zijn bruggenbouwers die in hun eigen omgeving de stem van de Vierde Wereld laten horen. Zij weigeren extreme armoede als een normaal gegeven te aanvaarden en willen solidair zijn met mensen die hierin gevangen zitten. Daar waar de medestanders leven en werken, kunnen zij collega's, vrienden, mensen binnen hun organisaties, erop wijzen dat mensen uitgesloten worden en hen oproepen om solidair te zijn en samen oplossingen te vinden.

Ongeveer 400 **volontairs** werken voltijds mee in diverse teams van ATD Vierde Wereld over heel de wereld. Volontairs zijn afkomstig uit 40 landen en zijn heel verschillend wat afkomst en leeftijd betreft. Ze delen allemaal hetzelfde engagement: samenwerken aan een wereld zonder armoede. Alle volontairs ontvangen dezelfde bescheiden toelage, ongeacht hun anciënniteit, ervaring of kwalificaties.

ATD Vierde Wereld is in België actief via vier vzw's. Een nationaal team staat in voor de coördinatie van de acties tussen de verschillende vzw's.

- **ATD Vierde Wereld België vzw** is erkend om fiscale attesten af te leveren en staat in voor de fondsenwerving. Ze steunt hiermee acties en teams in België en elders in de wereld.
- **ATD Quart Monde Wallonie-Bruxelles asbl** is o.a. erkend en gesubsidieerd als organisatie voor permanente vorming.
- **ATD Quart Monde Jeunesse Wallonie-Bruxelles asbl** is erkend als jeugdorganisatie.
- **ATD Vierde Wereld Vlaanderen vzw** is erkend en gesubsidieerd als bovenlokale vereniging waar armen het woord nemen.

Strategische doelen & criteria

In de beleidsperiode 2016-2020 focust ATD Vierde Wereld Vlaanderen zich op volgende **strategische doelen**:

SD 1: De armsten bereiken, kennen, verenigen en met hen partnerschappen opbouwen met de samenleving

SD 2: Mensenrechtenvisie: de brede publieke opinie mobiliseren voor de uitroeiing van grote armoede

SD 3: Verder uitbouwen van een ledenbeweging, die deelneemt aan een brede nationale en internationale stroming van inzet en verzet tegen grote armoede

Via onze strategische doelstellingen beantwoorden wij aan de 6 **criteria** waaraan verenigingen waar armen het woord nemen moeten voldoen:

1. Armen verenigen zich
2. Armen het woord geven
3. Werken aan maatschappelijke emancipatie
4. Werken aan maatschappelijke structuren
5. Dialoog en vorming
6. Armen blijven zoeken

Inhoudelijk werkingsverslag

Strategische doelstelling 1: De armsten bereiken, kennen, verenigen en met hen partnerschappen opbouwen met de samenleving

Duurzaamheid

ATD Vierde Wereld Vlaanderen nam als een van de armoede-organisaties deel aan het tweejaarlijks verslag "Duurzaamheid en Armoede" van het Steunpunt tot bestrijding van armoede. De voorstelling van dit verslag vond plaats op 11 december.

ATD Vierde Wereld Vlaanderen focuste in 2019 zelf ook op duurzaamheid: we organiseerden twee volksuniversiteiten (16 februari en 6 april) over dit thema. Op basis van de verslagen van deze volksuniversiteiten schreef een permanent medewerker een opinieartikel in de Standaard ('Zalig zij die arm zijn, want zij zullen het klimaat redden', 28 februari). Naar aanleiding van de verkiezingen in mei gingen een permanent medewerker en enkele ervaringsdeskundigen in gesprek met Groen (21 maart). In MO Magazine verscheen het artikel 'Andermans armoede als cynisch excuus voor een eigen gebrekkig armoedebeleid' (3 juni) waarin 2 ervaringsdeskundigen en 3 permanent medewerkers het woord kregen. Ook het Vierde Wereldblad van juni stond in het teken van duurzaamheid.

We gaven een vorming bij Basiseducatie Antwerpen over armoede, ecologie en vooroordelen (10 mei) en op de Trefdag van Attent hadden we een werkwinkel over klimaat en sociaal beleid (23 november). Het Netwerk Bewust Verbruiken organiseerde een adviesgroep rond het inclusiever maken van de Repair Cafés (5 februari).

Een permanent medewerker was keynote speaker op de voorstelling van het Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting van de Universitaire Stichting Armoedebestrijding (5 december). Ook hier stonden duurzaamheid en sociaal beleid centraal.

We lieten op straat onze stem horen en namen deel aan de 17^e klimaatmars te Brussel (2 mei). Onze actie 'we laten niemand achter' bleef niet onopgemerkt.

Operationele doelstelling 1.1: ATD Vierde Wereld stelt permanente medewerkers vrij en steunt vrijwilligers om mensen in grote armoede regelmatig en buiten directe hulpverlening te ontmoeten. Zowel lokaal als bovenlokaal ontmoeten we mensen die nog niet deelnemen.

In Avelgem, een deelgemeente van Bossuit, zijn we in 2019 het tweede werkjaar gestart van onze **straatbibliotheek**. We zijn elke woensdagnamiddag (met uitzondering van augustus) aanwezig voor de kinderen uit die buurt. Een permanent medewerker, vrijwilliger zonder armoede – ervaring en een ervaringsdeskundige schrijven samen met de kinderen verhalen, maken tekeningen en lezen verhalen voor. De kinderen trekken foto's om hun verhalen te illustreren en met behulp van kamishibai (verteltheater) kunnen ze hun verhaal luidop voorlezen. Op uitnodiging van de kinderen waren we aanwezig op hun schoolfeest en konden we met de ouders een vertrouwensband opbouwen. De ervaringsdeskundige, die sinds de zomer begeleider is van de straatbibliotheek, zorgt ook voor vertrouwen bij de bewoners.

In totaal bereiken we 20 kinderen waarvan er 12 op regelmatige basis komen.

Een collega uit Vlaanderen coördineerde in 2019 de wekelijkse straatbibliotheek in de Brusselse gemeente Sint-Gillis, georganiseerd door onze zusterorganisatie asbl ATD Jeunesse Quart Monde. Over het hele jaar kwamen bijna 70 kinderen langs in de straatbibliotheek, zo'n 20 kinderen namen regelmatig deel. Ze zijn tussen 2 en 14 jaar oud. De realiteit van de wijk is meertalig. Enkele kinderen gaan naar een Nederlandstalige of een immersieschool en de meesten krijgen Nederlandse les op school of horen de taal soms thuis van één ouder of op straat. Spelen met taal en vertalingen maakt deel uit van de animatie o.a. door middel van kinderboeken in verschillende talen.

In Oostende gingen we enkele keren op stap met een ex-straatbewoner.

De vrijwilligers in Hasselt blijven een aanwezigheid verzekeren bij **straatbewoners** via Café Anoniem. Elke dinsdag en donderdag zijn er mensen aanwezig. Eén vrijwilliger die vroeger de Papiermolen deed in Café Anoniem heeft nu een permanentie in het stadhuis, maar die drempel is te hoog voor de meeste mensen. Daarom is er de wens om terug te mogen keren naar Café Anoniem.

Operationele doelstelling 1.2: We nodigen de bereikte personen en gezinnen uit om deel te nemen aan ontmoetingsmomenten. We geven voorrang aan de personen die het langst en op de meeste levensdomeinen door armoede en uitsluiting getroffen zijn.

We organiseerden in samenwerking met BMLIK een **laagdrempelige gezinsvolksuniversiteit** (29 juni). 's Ochtends was er een bijeenkomst over de betekenis van de volksuniversiteit en in de namiddag konden deelnemers Gent verkennen of samen liedjes zingen. Vrijwilligers zorgden voor

een uitgebreid middagmaal en stonden in voor de kinderopvang. We bereikten 55 mensen en 7 kinderen uit 3 gezinnen.

Met de **straatbibliotheek** organiseerden we in 2019 twee uitstappen. Op 10 april gingen 8 kinderen en 5 volwassenen naar het natuurmuseum in Brussel. En op 14 juli gingen 9 kinderen en 12 volwassenen naar het kippenmuseum in Diksmuide.

We lieten opnieuw een aantal mensen van de **opera** genieten. Dit kan dankzij een samenwerking met « Een brug tussen twee werelden » van de Muntchouwburg: La Gioconda - Amilcare Ponchielli (26 januari, 10 ervaringsdeskundigen), Frankenstein (5 maart, 3 ervaringsdeskundigen), Tristan und Isolde (27 april, 5 ervaringsdeskundigen), Het sprookje van tsaar Saltan (8 juni, 9 ervaringsdeskundigen), Macbeth (17 september, 9 ervaringsdeskundigen), Jeanne D'Arc (31 oktober, 10 ervaringsdeskundigen), Les contes d'Hoffmann (6 december, 9 ervaringsdeskundigen), Brussels Volkstejoêter (22 november, 2 ervaringsdeskundigen). De vaste operabezoekers komen van de lokale groepen Oostende, Ronse en Willebroek.

De lokale groep **Willebroek** komt wekelijks op dinsdag samen. Eén dinsdagavond is gereserveerd voor de voorbereiding van de volksuniversiteit, de andere dinsdagen zijn ontmoetingsmomenten. Tijdens de zomervakantie gaan deze ontmoetingen niet door. Op deze vergaderingen zijn gemiddeld 9 ervaringsdeskundigen en 2 vrijwilligers zonder armoede-ervaring aanwezig. De groep organiseerde ook evenementen: nieuwjaarsreceptie (5 februari, ongeveer 70 mensen), croque monsieur avond (16 juli, 3 ervaringsdeskundigen en 5 vrijwilligers zonder armoede-ervaring), filmavond (23 juli, 9 ervaringsdeskundigen en 2 vrijwilligers zonder armoede-ervaring), leentuinbarbecue (24 augustus, ongeveer 40 deelnemers) en een bezoek aan de klusbib in

Mechelen (11 oktober, 2 ervaringsdeskundigen en 1 vrijwilliger zonder armoede-ervaring). ATD Willebroek koos er ook voor om kerst en nieuwjaar samen te vieren.

Twee vrijwilligers, waaronder één ervaringsdeskundige, organiseerden ook enkele bijeenkomsten voor de kinderen in Willebroek. Op deze bijeenkomsten van **Tapori** waren gemiddeld 24 kinderen aanwezig (4 maart, 7 april en 29 oktober). De kinderen en gezinnen die we via Tapori bereiken worden uitgenodigd op het kerstfeest van de groep in Willebroek. In 2019 waren er ongeveer 80 mensen aanwezig.

In **Oostende** organiseerde de groep op 19 januari een nieuwjaarsreceptie voor meer dan 100 mensen. Dit was in samenwerking met Kwiedam, BMLIK en Samen Divers. Met dezelfde partners werd er ook het ontmoetingsmoment Komterbie (29 september) met barbecue georganiseerd. Er waren 189 volwassenen en kinderen aanwezig.

Operationele doelstelling 1.3: We nodigen de bereikte personen en gezinnen uit om deel te nemen aan het thematisch werken.

Een permanent medewerker gaat langs bij drie ervaringsdeskundigen in Gent en Brussel om op basis van vragen de volksuniversiteit voor te bereiden. Deze mensen komen sporadisch naar de volksuniversiteit.

De lokale groep Willebroek komt wekelijks samen, hierdoor wordt de drempel om deel te nemen aan de voorbereiding van de volksuniversiteiten ook kleiner.

Operationele doelstelling 1.4: De volksuniversiteit evolueert zodat jonge gezinnen gemakkelijker deelnemen.

We organiseerden vijf **volksuniversiteiten** in 2019. Telkens was er kinderopvang voorzien, hier maken drie gezinnen regelmatig gebruik van: twee gezinnen uit Willebroek en een uit Turnhout. Op de volksuniversiteit van 23 november was er ook een gezin uit Gent aanwezig. De groep van Willebroek zorgt ervoor dat tijdens de voorbereidingen van de volksuniversiteit kinderen welkom zijn.

Op 12 juli kwamen we samen in Puurs om het komend werkjaar te plannen. 's Ochtends bespraken we de flyer rond de volksuniversiteit (zie kwaliteitsbeleid) en in de namiddag bepaalden we de thema's van de volksuniversiteit voor het werkjaar 2019-2020. Er namen 16 ervaringsdeskundigen deel en 11 vrijwilligers zonder armoede-ervaring.

De voorbereidingen van de volksuniversiteit gebeuren in lokale groepen: in Ronse (gemiddeld 6 ervaringsdeskundigen en 2 vrijwilligers zonder armoede-ervaring), Willebroek en Tapor (gemiddeld 10 ervaringsdeskundigen en 2 vrijwilligers zonder armoede-ervaring), Turnhout (gemiddeld 4 ervaringsdeskundigen en 3 vrijwilligers zonder armoede-ervaring), Brussel (gemiddeld 3 ervaringsdeskundigen en 2 vrijwilligers zonder armoede-ervaring), Oostende (gemiddeld 10 ervaringsdeskundigen en 3 vrijwilligers zonder armoede-ervaring) en Brugge (gemiddeld 7 vrijwilligers zonder armoede-ervaring). Ook partnergroepen BMLIK Gent en Zuidpoort (gemiddeld 8 vrijwilligers zonder armoede-ervaring), BMLIK Oostende, Kauwenberg (gemiddeld 5 ervaringsdeskundigen en 3 vrijwilligers zonder armoede-ervaring) en Uze Plekke bereidden voor.

De groep in Leuven bereidt niet voor maar een ervaringsdeskundige neemt sporadisch deel aan de volksuniversiteit. En met twee ervaringsdeskundigen discussieerden we rond het thema "samenleven met mensen met een migratie-achtergrond".

16 februari: Volksuniversiteit over duurzaamheid met gastspreker Veerle Stroobants (Zomaar een Dak, Antwerpen)

Op de eerste volksuniversiteit van 2019 berekenden de deelnemers hun ecologische voetafdruk. Ze zagen dat de hiervoor voorziene vragenlijst afgestemd is op de middenklasse. Deelnemers gaven aan dat ze meer willen doen voor het milieu, maar dat kan om financiële redenen niet altijd. De kringloopwinkel is duur, ze kunnen zich geen goede (elektrische) fiets of elektrische wagen veroorloven, het openbaar vervoer is duur, hun huurwoning is slecht geïsoleerd en daardoor verstoken ze veel energie,...Ze voelen zich uitgesloten door bepaalde milieumaatregelen.

Uit het verslag:

“Ondanks het feit dat we onze realiteit niet altijd in de vragenlijst terug vonden, was het duidelijk dat de ecologische voetafdruk van de deelnemers lager ligt dan die van de gemiddelde Belg. Onze gastspreker bevestigde dit. Ze vertelde er ook bij dat het mensen in armoede zijn die het meest lijden onder de gevolgen van milieuveranderingen. Ze wonen bijvoorbeeld in grootsteden, op plaatsen met weinig groen, in blokken in sociale woningen zal het ‘s zomers wel heel warm zijn”.

In de namiddag waren er verschillende workshops: tips van tante Kaat om de ecologische voetafdruk te verkleinen, iets moois maken met afval en samen liedjes zingen rond milieubehoud en duurzaamheid. Tijdens de pauze was er een ruilbeurs.

Deelnemers: 50 in totaal, waarvan 26 ervaringsdeskundigen (met 4 nieuwe ervaringsdeskundigen)

6 april: Volksuniversiteit over duurzaamheid met gastspreker Mieke Schauvliege (Clemenspoort, Gent)

Op de tweede volksuniversiteit over duurzaamheid werd de volgende vraag gesteld: hoe kunnen we voorkomen dat mensen uitgesloten worden omwille van milieumaatregelen?

Uit het verslag:

“De energiefactuur is onbetaalbaar geworden. We stellen dat de BTW op energie verlaagd wordt naar 6%. Mieke Schauvliege sprak namens Groen en zei dat ze ervoor willen zorgen dat de bevolking de distributiekosten niet meer moet betalen. Nu betaalt de gewone burger meer voor elektriciteit/gas dan bedrijven. Dat klopt niet. Ook vuilniszakken zijn duur (...). We zoeken nu hoe we energie kunnen besparen. We hebben dikke truien aan en kijken naar tv onder een donsdeken. We doen dit niet voor de gezelligheid maar omdat we moeten. Enkele mensen gaan tijdens de winter vaak naar buurthuizen of burens waar het warm is. Je probeert dan enkel thuis te komen een beetje voor je gaat slapen. Zo verlagen we ook onze stookkosten”.

Deelnemers: 57 in totaal, waarvan 37 ervaringsdeskundigen (met 5 nieuwe ervaringsdeskundigen)

29 juni: Volksuniversiteit over de betekenis van de volksuniversiteit (BMLIK, Gent)

In de voormiddag bespraken we wat de volksuniversiteit voor ons betekent. De inhoud werd verwerkt tot een flyer rond de volksuniversiteit (zie kwaliteitsbeleid). Het namiddagprogramma bespreken we bij 1.2.

Deelnemers: 55 in totaal, waarvan 40 ervaringsdeskundigen (met 3 nieuwe ervaringsdeskundigen)

5 oktober: Volksuniversiteit over samenleven met mensen met een migratie-achtergrond met gastspreker Fatia Bali (Clemenspoort, Gent)

Tijdens deze volksuniversiteit spraken we over de persoonlijke ervaringen van mensen met het samenleven met mensen met een migratieachtergrond.

Uit het verslag:

"Tegenover mensen van een andere origine hebben we ook vooroordelen. Daarom is het belangrijk dat we elkaar ontmoeten en met elkaar spreken. Mensen uit andere landen, mensen van een andere cultuur ontmoeten, ervaren sommigen als een verrijking. Je leert van elkaar (...). Het samenleven met mensen van een andere origine verloopt niet altijd goed. Soms worden mensen diep gekwetst door hen en dan is het moeilijk om positieve zaken bij die groep mensen te zien. Het is belangrijk dat ieders cultuur gerespecteerd wordt. De gastspreker zei dat een aantal organisaties vergeten te denken aan onze cultuur. Het kan perfect dat beide culturen naast elkaar bestaan. Een andere vraag die we ons stelden: zorgt de regering er niet voor dat we tegenover elkaar staan?"

Deelnemers: 70 in totaal, waarvan 50 ervaringsdeskundigen (met 7 nieuwe ervaringsdeskundigen)

23 november: Volksuniversiteit over samenleven met mensen met een migratieachtergrond (Vierde Wereldhuis, Brussel)

We gebruikten een tekst van Joseph Wresinski rond migratie om de dialoog te starten. Samenleven met mensen die een andere cultuur of religie beoefenen is niet altijd makkelijk, maar zij moeten net als mensen in armoede vaak vechten voor hun eigen rechten en krijgen te kampen met vooroordelen. ATD Vierde Wereld is een internationale beweging die niemand achterlaat en dus zijn we ook solidair met mensen met een migratie-achtergrond.

In de namiddag namen we deel aan een Marokkaanse kookworkshop of dansworkshop en konden we in gesprek gaan met een Senegalese vluchteling.

Uit het verslag:

"Ik voel mij een leegganger tegenover sommige andere mensen. Als er zo iets gezegd wordt over profiteurs neem ik dat direct op mij, vroeger durfde ik daar niet op reageren. Ik denk altijd dat ik mij moet verantwoorden. Ik val overal buiten, ik ben geplaatst geweest, ik heb geen werk, mijn kinderen zijn op verschillende plaatsen geplaatst geweest, ik heb niets tegen vreemdelingen, ik vind het alleen spijtig dat ik geen werk heb, ik doe wel vrijwilligerswerk".

Deelnemers: 35 in totaal waarvan 27 ervaringsdeskundigen (met 2 nieuwe ervaringsdeskundigen)

Operationele doelstelling 1.5: Vanuit onze nabijheid treden we in dialoog met partners rond specifieke problemen waarmee mensen met langdurige armoede-ervaring kampen.

In **Bossuit** ondersteunden we een gezin dat uithuisgeplaatst werd. Op vraag van het gezin gingen we mee naar het vredegerecht. Om deze uithuisplaatsing te voorkomen belden we met het OCMW en hadden we overleg met een vertrouwenspersoon die in de buurt van Bossuit woont.

In **Oostende** ondersteunden we een ervaringsdeskundige. Hij leefde lange tijd op straat en via Housing First vond hij een woning. Hij ondervond heel wat problemen met zijn nieuwe identiteitskaart. Samen zetten we hiervoor de nodige stappen.

Een ervaringsdeskundige uit **Willebroek** woont in de naburige gemeente Boom. We bereidden samen de ontmoetingen en overlegmomenten met haar hulpverleners voor.

Ditzelfde gebeurde ook in **Brussel** met twee ervaringsdeskundigen.

Operationele doelstelling 1.6: Vanuit de volksuniversiteit zetten we dialoog op.

(Zie ook: in de kijker "Duurzaamheid")

We schreven verslagen ("**Echo's**") van de volksuniversiteiten, telkens in samenwerking met ervaringsdeskundigen:

- 16 februari: 2 ervaringsdeskundigen in samenwerking met BMLIK Gent
- 6 april: 4 ervaringsdeskundigen in samenwerking met Kauwenberg
- 29 juni: deze inhoud werd verwerkt tot een flyer (zie kwaliteitsbeleid)
- 5 oktober: 2 ervaringsdeskundigen van de groep Brussel
- 23 november: 4 ervaringsdeskundigen in samenwerking met BMLIK Gent

Een permanent medewerker schreef een **opinieartikel** over duurzaamheid dat gepubliceerd werd in de Standaard: 'zalig zij die arm zijn, want zij zullen het klimaat redden' (28 februari).

Naar aanleiding van onze volksuniversiteiten over duurzaamheid gingen we **in dialoog met politici en namen we deel aan burgerinitiatieven**: overleg rond armoede in West- Vlaanderen met Sabine de Bethune (4 januari, 2 vrijwilligers zonder armoede – ervaring), op gesprek bij Groen (21 maart, 3 ervaringsdeskundigen en 2 vrijwilligers zonder armoede-ervaring), deelname aan 17^e klimaatmars: 'een goed klimaatplan laat niemand achter' (2 mei, 15 ervaringsdeskundigen en 5 vrijwilligers zonder armoede-ervaring), bijdrage aan artikel 'Andermans armoede als excuus voor eigen gebrekkig klimaatbeleid' (3 juni, 1 ervaringsdeskundige en 1 permanent medewerker), werkwinkel in het teken van klimaat en sociaal beleid bij de Trefdag van Attent (23 november, 1 ervaringsdeskundige en 1 vrijwilliger zonder armoede-ervaring) en een permanent medewerker was keynote speaker voor het Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting van Universitaire Stichting Armoedebestrijding (5 december).

Operationele doelstelling 1.7: Lokaal en bovenlokaal nemen we actief deel aan overleggroepen en beleidsvorming.

In samenwerking met ATD Quart Monde Wallonie - Bruxelles namen we deel aan de bijeenkomsten voor het tweejaarlijks rapport georganiseerd door het **Steunpunt tot bestrijding van armoede**. De overlegmomenten van het Steunpunt werden met twee bijeenkomsten in Brussel voorbereid. Op de bijeenkomsten waren 8 ervaringsdeskundigen aanwezig, 1 permanent

medewerker, 1 partner en 1 vrijwilliger zonder armoede - ervaring. We namen ook deel aan de voorstelling van het tweejaarlijks rapport op 11 december. Op die dag werd ook het twintigjarig bestaan van het Steunpunt en 25 jaar Algemeen Verslag over de Armoede gevierd. Vanuit Vlaanderen waren we aanwezig met 6 ervaringsdeskundigen, 1 vrijwilliger zonder armoede - ervaring, 1 permanent medewerker en 1 partner.

Door het **Netwerk Bewust Verbruiken** werd ons gevraagd om mee te denken rond het inclusiever maken van de repair cafés. Een ervaringsdeskundige van ATD nam deel aan deze adviesgroep op 5 februari.

Vanuit de volksuniversiteit bundelden we voorstellen rond wonen en het statuut van samenwonende en maakten een **memorandum voor de verkiezingen**. Dit stuurden we naar kandidaten die op de Europese (8 kandidaten), Vlaamse of Federale (6 kandidaten) lijst stonden.

We kwamen samen met een klein groepje om de voorstellen van **komafmetarmoede van Decenniumdoelen** te bespreken. Hierbij waren 2 ervaringsdeskundigen aanwezig. Op de dag van de actie komafmetarmoede ging onze volksuniversiteit door waardoor we niet aanwezig konden zijn.

Op 12 mei hebben 6 ervaringsdeskundigen en 3 vrijwilligers zonder armoede – ervaring deelgenomen aan de manifestatie "Rights now! Strijd voor artikel 23 van de Belgische grondwet" van **Hart boven Hard**. Op de Algemene Vergadering van ATD Vierde Wereld bedachten we slogans voor deze manifestatie en de klimaatmars van 2 mei.

In tandem met een ervaringsdeskundige gingen we naar vergaderingen van de **Raad van Bestuur van het Netwerk tegen Armoede**. Voor de verkiezingen kwamen we samen met enkele bestuursleden om een plan van aanpak te bespreken.

Met **Welzijnsschakels** kwamen we samen op 17 september, met Welzijnsschakels en het Netwerk tegen Armoede op 19 november.

In De Takel in **Oostende** ging de groep in overleg met schepen van welzijn (Natacha Waldman) en medewerker welzijn (Lucas Vandendriessche), onze werking werd ook toegelicht (5 juni). ATD Oostende is ook een partner van het wijkgezondheidscentrum, Ieders Stem Telt, Werkgroep 17/10, Werkgroep opstart Vierde Wereldhuis, Welzijns- en armoedepplatform, Stedelijk overleg verenigingen waar armen het woord nemen, Werkgroep toeleiding en Theater aan zee.

In **Brugge** ging er opnieuw een Dialoogtafel rond het thema gezondheid door in samenwerking met Wieders, Uze Plekke en Welzijnsschakels. De Brugse groep investeert in het sterker maken van de stem van mensen in armoede en zit deze werkgroep voor.

Willebroek neemt deel aan Welzijnsoverleg en zit in de Raad van Bestuur van het wijkgezondheidscentrum. De Werkgroep kansarmoede heeft stilgelegd en wordt in het voorjaar van 2020 weer opgestart.

Hasselt werkt het hele jaar door samen met de Trawanten en heeft een Werkgroep 17/10.

Lokale groep **Leuven** is deel van het Leuvens Collectief tegen Armoede. De andere leden van het Collectief zijn 't Lampeke, de Ruimtevaart, CAW, Casablanca, De Wissel, Buurtcentra Leuven, en Samenlevingsopbouw.

Ronse neemt deel aan de Werkgroep kansarmoede.

De eerste vrijdag van de maand (behalve in mei, augustus en december) organiseerden we een **Politieke werkgroep**, waaraan twee ervaringsdeskundigen deelnamen. Dit was op 11 januari, 1 februari, 1 maart, 10 april, 7 juni, 5 juli, 6 september, 4 oktober en 8 november.

ATD Vierde Wereld ontving op 6 mei 2019 de **Federale Prijs Armoedebestrijding**, we kregen daarvoor een trofee en 10.000 euro. Dit voor onze inzet op participatie van mensen in armoede: we treden in dialoog met mensen in armoede om armoede terug te dringen. In navolging hiervan werden een permanent medewerker, en een ervaringsdeskundige, samen met andere laureaten, voor een rondetafelgesprek uitgenodigd bij de Koningin.

Op 16 oktober ontmoetten we Europarlementslid Cindy Franssen (zie ook 3.6) tijdens een **rondetafelconferentie over 'armoede, meer dan cijfers'** in het Europees Parlement. Er waren 1 permanent medewerker en 4 ervaringsdeskundigen aanwezig, één van hen nam het woord over vooroordelen tegenover mensen in armoede.

We zaten samen met Johan Vandenberghe van Stad Gent om te spreken over het project **Zéro Chômeurs** (21 oktober). Dit is een pilootproject van ATD Quart Monde France om binnen een bepaalde regio aan iedere werkzoekende zinvol werk aan te bieden.

Op 24 oktober namen we deel aan **Orbit Ateliers vzw**: "Is #iedereeraanboord: Land(d)en de aanbevelingen rond migratie, integratie, participatie, racisme, wonen,..." Tijdens dit atelier werden de regeerakkoorden onder de loep genomen. Ook een ervaringsdeskundige nam deel.

De twee auteurs (twee permanent medewerkers) van **Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger** gingen op 20 november met Nathalie Muylle (federale minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Armoedebestrijding, Gelijke Kansen en Personen met een beperking) en Bart Ooghe (directeur sociale zaken) in dialoog over ons boek.

Operationele doelstelling 1.8: Door de methodiek "Kruising van Kennis" reiken we concrete handvatten aan voor volwaardige participatie van mensen in armoede.

Bij de voorbereidingen voor de overlegmomenten van het **Steunpunt** (zie ook 1.7) baseerden we ons op de methode van Kruising van Kennis om een maximale deelname van iedere deelnemer te verzekeren.

We planden een vorming voor de **buddywerking van het buurthuis Chambéry** in Brussel. We bereidden deze vorming individueel voor met 5 ervaringsdeskundigen. Door gebrek aan voldoende buddy's werd deze vorming verplaatst naar 2020.

ATD Quart Monde Wallonie – Bruxelles maakte in 2019 een verslag op van hun **project Aide Alimentaire**. Eén Nederlandstalige ervaringsdeskundige uit Brussel nam deel aan het participatief onderzoek rond voedselhulp. Daarbij werd Kruising van Kennis gebruikt als methodiek.

Strategische doelstelling 2: Mensenrechtensvisie: de brede publieke opinie mobiliseren voor de uitroeiing van grote armoede

Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger

In het kader van onze campagne Waarheid of Fabel schreven we een boek dat in 2019 in de winkels lag.

Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger vertelt de verhalen achter de armoedecijfers in België. Op 17 oktober lanceerden we de bijhorende website www.aandeonderkant.be: een interactieve site met de wetenschappelijke uitleg achter een vijftigtal vooroordelen tegenover mensen in armoede.

Naar aanleiding van de komende publicatie van het boek organiseerden we in juni een ledendag, en in september een startdag, rond vooroordelen tegenover mensen in armoede.

Als gevolg van de publicatie van het boek kwam er op 16 oktober een artikel in Tertio: "Mensen in armoede denken vaak spiraalvormig", met een interview met één van de auteurs. In de weekendbijlage van het Nieuwsblad (14 en 15 december) stond een interview met één van de auteurs en drie ervaringsdeskundigen over vooroordelen en Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger.

Op 20 november hadden de auteurs een ontmoeting met Nathalie Muylle (federale minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Armoedebestrijding, Gelijke Kansen en Personen met een beperking) en Bart Ooghe (directeur sociale zaken) over Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger. Voor de Werelddag van Verzet tegen Extreme Armoede (17 oktober) waren de auteurs in Leuven, Ronse en Willebroek aanwezig voor een boekvoorstelling.

Operationele doelstelling 2.1: Een stuurgroep bestaande uit onderzoekers, mensen met armoede-ervaring, een journalist en een externe partner werkt de campagne Waarheid of Fabel uit.

ATD Vierde Wereld Vlaanderen werkte hiervoor samen met een **reclamebureau**. Hun zoektocht naar sponsors voor deze campagne was tevergeefs. In hun planning vonden ze geen tijd meer om een nieuw voorstel uit te werken dat nog realiseerbaar was in 2019. In 2020 zitten we opnieuw samen met het reclamebureau (zie jaarplan).

Ons boek **Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger** is uitgegeven bij EPO. De eerste druk van 800 exemplaren was midden december reeds uitverkocht. Ondertussen vond er in 2020 een eerste en tweede herdruk plaats van telkens 250 exemplaren.

Ons plus **artikel in het Nieuwsblad** (14 en 15 december) had net geen 100.000 pagina bezoeken. Het was het meest gelezen artikel dat weekend.

We volgden bij het Netwerk tegen Armoede het **woordvoerderstraject “hoe omgaan met de pers?”**. Vier ervaringsdeskundigen die in de stuurgroep van Waarheid of Fabel zaten en een permanent medewerker namen hieraan deel.

In 2019 is de **stuurgroep** niet veel meer samengekomen aangezien de planning al uitgestippeld was. Alle leden lazen het voorontwerp van het boek na en met de ervaringsdeskundigen bespraken we hun bevindingen hierover. Zij waren het unaniem eens: het boek leest vlot en ze benoemen het boek “ons boek”. We dachten tijdens die bijeenkomst ook na over een titel.

Na de publicatie van het boek nodigde een permanent medewerker (één van de auteurs) alle leden van de stuurgroep bij hem thuis uit voor een feestelijk moment.

Operationele doelstelling 2.2: Met de verzamelde kennis werken we aan een publicatie.

We verkochten ons boek reeds op het festival Manifiesta in september maar de echte lancering van **Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger** gebeurde op 17 oktober. EPO stuurde die dag een persbericht uit. **Radio 1** pikte dit bericht op en nodigde een auteur en een ervaringsdeskundige uit in “De Ochtend” om te komen praten over vooroordelen tegenover mensen in armoede (13 oktober). **Het Nieuwsblad** reageerde pas later op het persbericht en maakte in het kader van de start van De Warmste Week een reportage (zie 2.1). Via ons eigen netwerk kwam er een artikel in **Tertio** rond ons boek.

Na het **rondetafelgesprek** in het paleis stuurden we het boek naar de Koningin en toenmalig staatssecretaris voor armoedebestrijding Wouter Beke. Ook zijn opvolgster **Nathalie Muylle** ontving het boek en zij nodigde de auteurs uit voor een gesprek.

Op 16 oktober ging in het **Europees parlement de rondetafelconferentie** 'armoede, meer dan cijfers' door. Hieraan nam een ervaringsdeskundige uit de stuurgroep Waarheid of Fabel deel. Na afloop overhandigde ze het boek aan Cindy Franssen.

Ons boek werd vermeld in het campagnemateriaal van **Welzijnszorg**. In samenwerking met de politiek werker van Welzijnszorg en ACV stonden we ook in voor een brochure rond vooroordelen tegenover mensen in armoede op de werkvloer. Deze brochure werd uitgegeven op 17 oktober.

Operationele doelstelling 2.3: Op festivals interpellieren we voorbijgangers rond vooroordelen naar mensen in armoede.

Op 8 juni had ATD een stand op het **Wereldfeest** in Leuven en op 21 en 22 september op **Manifiesta** in Bredene. Hier waren telkens ervaringsdeskundigen aanwezig die met voorbijgangers in gesprek gingen. We werkten materiaal uit om op een speelse manier naar vooroordelen tegenover mensen in armoede te kijken.

Operationele doelstelling 2.4: In ons tijdschrift, op onze website en in interne en externe publicaties stellen we de leefsituaties en inspanningen van de armsten centraal.

In elke editie van ons Vierde Wereldblad verscheen een **cursiefje**: een verhaal over de leefwereld van mensen in armoede. Deze werden ook steeds op de website geplaatst en gedeeld via facebook.

- Maart 2019: "Kafka voor beginners", over een nieuwe woning voor een dakloze
- Juni 2019: "Even Goed", over duurzaamheid
- September 2019: "Gewicht in de schaal leggen", over hulpverlening
- December 2019: "Kiezen is een luxe", over keuzevrijheid

Het Multi Media Team kwam in 2019 vier keer samen om het redactiewerk voor het komende Vierde Wereldblad te bespreken (18 februari, 6 mei, 28 augustus en 7 november). Ons ledenblad heeft 7000 abonnees. In 2020 gaan we de oplage van het blad vergroten zodat we het actief kunnen verspreiden op evenementen en zo ATD kunnen bekendmaken. Het Vierde Wereldblad van juni was een **themanummer rond het klimaat**.

Onze **website** www.atd-vierdewereld.be telde in 2019 46.636 bezoeken en 37.347 bezoekers. Onze **Facebook pagina** 'ATD Vierde Wereld Vlaanderen' heeft 367 vind-ik-leuks en 387 volgers. 'Volksuniversiteit ATD Vierde Wereld Vlaanderen' heeft 134 vind-ik-leuks en 145 volgers. De Facebook pagina 'Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger', die in september werd opgestart in het kader van de publicatie van ons boek, heeft 107 vind-ik-leuks en 115 volgers.

Op 28 februari schreven we een **opinieartikel** in de Standaard en in september publiceerden we ons boek **Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger** (zie 2.2. voor artikels die verschenen over ons boek).

Operationele doelstelling 2.5: We geven in samenwerking met andere organisaties vormingen.

- 21 januari: we gaven een vorming rond armoede en kwetsbaarheid aan leerlingen uit een Brusselse middelbare school. Een vrijwilliger zonder armoede – ervaring uit Leuven geeft les in deze school. 30 leerlingen namen deel en 2 ervaringsdeskundigen gaven mee de vorming.
- 14 maart: een permanent medewerker gaf een workshop over armoede en vooroordelen aan een twintigtal VUB – studenten. Dit gebeurde in samenwerking met het Huis van de Mens en twee ervaringsdeskundigen van ATD.
- 27 maart: een permanent medewerker gaf aan Brugge Dialoogstad een vorming rond onze campagne Waarheid of Fabel. Er waren een achttal deelnemers aanwezig.
- 1 april: in samenwerking met Vief gaf een permanent medewerker een lezing rond onze campagne Waarheid of Fabel. Dit was in Oostende voor een veertigtal personen.
- 26 april: negen scholieren uit Boom kwamen meehelpen in de Leentuinen in Willebroek.
- 30 april: een permanent medewerker gaf in Gent een workshop over samenwerken met mensen in armoede in de schoolcontext. Ze legde aan tien leerkrachten uit hoe je dit best aanpakt. Deze vorming was in het kader van de openvensterdag 'Samen tegen onbetaalde schoolfacturen', er waren 137 deelnemers.
- 10 mei: twee ervaringsdeskundigen en een permanent medewerker gaven een vorming over armoede, ecologie en vooroordelen aan een twintigtal mensen van Basiseducatie Antwerpen.
- 13 mei: twee permanent medewerkers gaven een vorming over de problematiek van armoede aan vijf buddies van Buurtwerking Chambéry in Brussel.

- 28 mei: het Sint-Godelieve-college uit Gistel kwam op bezoek in het Vierde Wereldhuis. Er waren in de voormiddag en in de namiddag telkens 15 leerlingen aanwezig. Een permanent medewerker en een ervaringsdeskundige gaven de leerlingen een vorming over armoede.
- 6 juni: een permanent medewerker en twee vrijwilligers zonder armoede-ervaring gaven een lezing rond de campagne Waarheid of Fabel voor een veertigtal personen. Dit was in samenwerking met Neos De Panne.
- 7 juni: in samenwerking met Citizenne/ Vormingplus Brussel namen we deel aan Trap je Sap. Drie ervaringsdeskundigen (en twee Franstalige ervaringsdeskundigen) bereikten een veertigtal voorbijgangers.

- 3 oktober: een permanent medewerker gaf een vorming over vooroordelen tegenover mensen in armoede aan een vijftigtal personen. Dit was in samenwerking met Neos Knesselare.
- 14 oktober: boekvoorstelling Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger in Leuven, in het kader van de Werelddag van Verzet tegen Extreme Armoede.
- 17 oktober: boekvoorstelling Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger in Ronse, in het kader van Werelddag van Verzet tegen Extreme Armoede.
- 17 oktober: boekvoorstelling Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger in Willebroek, in het kader van Werelddag van Verzet tegen Extreme Armoede.
- 22 november: workshop rond klimaat en sociaal beleid op de Trefdag Attent in Antwerpen, met een permanent medewerker en een ervaringsdeskundige.
- 26 en 28 november: een vorming over schuldhelpverlening aan studenten maatschappelijk werk van de Erasmushogeschool. De vorming vond plaats in het CAW en twee ervaringsdeskundigen bereidden mee voor (één heeft afgezegd wegens ziekte).

Operationele doelstelling 2.6: Via acties sensibiliseren we rond armoede.

Tijdens de **20 km door Brussel** moedigden we in samenwerking met ATD Quart Monde Wallonie - Bruxelles, de laatste lopers aan. We liepen het laatste stuk met hen mee. Op die manier willen we duidelijk maken dat we niemand achterlaten. We maakten rond het gebeuren een filmpje en plaatsten dit op facebook. In dit filmpje tonen we hoe in onze maatschappij mensen uit de boot vallen: <https://www.facebook.com/ATDVla/videos/299158444369224/>

Een permanent medewerker begon een actie in het kader van De **Warmste Week**: hij liftte voor het goede doel. De mensen van wie hij een lift aangeboden kreeg vertelde hij over ATD en vroeg hen een gift te doen.

Strategische doelstelling 3: Verder uitbouwen van een ledenbeweging die deelneemt aan een brede nationale en internationale stroming van inzet en verzet tegen grote armoede

Beleidsplan

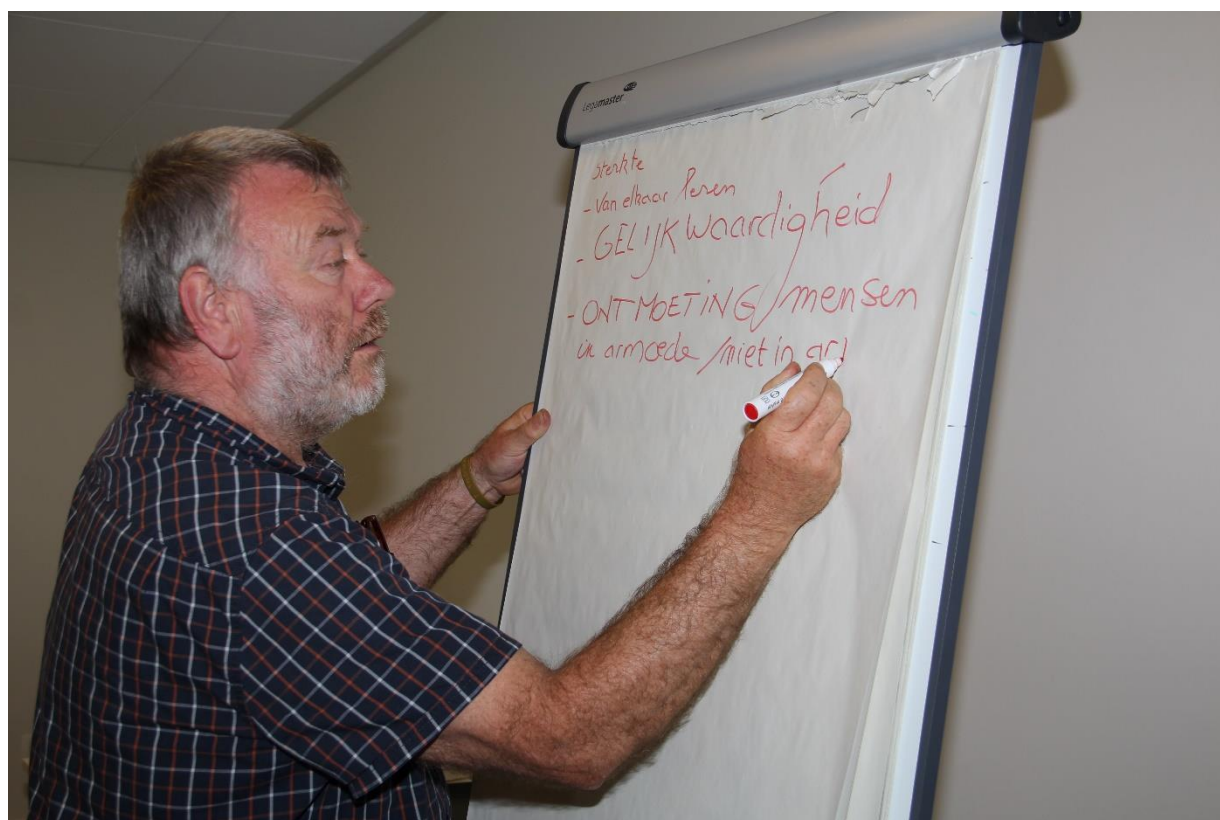
In de loop van 2019 bereidden we ons voor op het uitwerken van het nieuwe beleidsplan voor de periode 2021 – 2026. Hiervoor dachten we samen met mensen met en zonder armoede – ervaring na over de toekomst van ATD Vierde Wereld Vlaanderen.

We startten dit proces met een bezoek aan onze groepen waarbij we stil stonden bij een aantal vragen rond onze acties en identiteit.

Tijdens de eerste bijeenkomst bespraken we de sterktes, zwaktes, kansen en uitdagingen van ATD.

Op de tweede planningsdag bepaalden we doelstellingen voor de werking van ATD de komende jaren: waar gaan we het meeste op inzetten? En hoe kunnen we deze doelstellingen concreet maken?

Op de laatste bijeenkomst formuleerden we verschillende operationele doelstellingen uit drie strategische doelstellingen.

Operationele doelstelling 3.1: ATD Vierde Wereld organiseert ontmoetingen, ondersteuning, dialoog en vorming die haar leden helpt hun inzet tegen armoede vorm te geven.

In september, het begin van ons werkjaar, organiseerden we opnieuw een **startdag**. Een dag van uitwisseling tussen verschillende lokale groepen. ATD Brugge, ATD Brussel, ATD Willebroek en ATD Oostende waren aanwezig. In de voormiddag wisselden de groepen ideeën met elkaar uit. In de namiddag waren er workshops: hoe kan een lokale groep ons boek *Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger integreren in haar werking?* Hoe vertaalt men onze slogan 'niemand achterlaten' in concrete acties in Haïti en de Filippijnen? Er waren 17 mensen aanwezig, waaronder 9 ervaringsdeskundigen.

Via een **online nieuwsbrief** brengen we onze leden en externen op de hoogte van onze acties, interessante artikels, verslagen van de volksuniversiteit, het Vierde Wereldblad en doen we oproepen voor vrijwilligers. Twee keer per maand sturen we een interne nieuwsbrief naar onze leden met en zonder armoede-ervaring. Eén keer per maand schrijven we een externe nieuwsbrief, dit is voor mensen die zich via de website hebben ingeschreven.

We werkten ook **nieuws van de beweging** uit. Een A4 die al onze leden, met bijzondere aandacht voor mensen in armoede, op de hoogte brengt van diverse acties. Deze delen we uit tijdens de volksuniversiteit.

In juni organiseerden we voor het derde jaar op rij een **ledendag**. We bespraken hoe we zelf kunnen omgaan met vooroordelen tegenover mensen in armoede en onderzochten hoe we rond de campagne *Waarheid of Fabel* in de lokale groepen aan de slag konden. Er waren 23 deelnemers aanwezig, waaronder 13 ervaringsdeskundigen.

Ook voor jonge leden uit Brussel organiseerden we aparte **ontmoetingsavonden**, dit was in samenwerking met ATD Quart Monde Wallonie - Bruxelles. Er waren 3 ontmoetingen en er namen 3 Nederlandstalige leden deel.

Bij 1.5 gingen we dieper in op onze **volksuniversiteiten** van het jaar 2019.

Volgende **interne vormingen** vonden plaats in 2019:

- 10 april: Uitstap met de straatbibliotheek naar het Natuurmuseum in Brussel.
- 7, 21 en 28 mei: Open school komt in Willebroek uitleg geven over de verschillende partijprogramma's
- 10 mei: Inspiratiedag: uitwisseling tussen kunst en onderwijs (Lasso)
- 1 juni: Ledendag
- 14 juli: Uitstap straatbibliotheek: Kippenmuseum (Diksmuide)
- 7 september: Startdag
- 3 december: Veerle Leroy van Kenniscentrum vzw praat met drie permanent medewerkers over het in beeld brengen van drempels met betrekking tot duurzaamheid en een gezonde energiearme woning voor iedereen.

Operationele doelstelling 3.2: ATD Vierde Wereld maakt de deelname mogelijk van actieve leden en partners aan ontmoetingen, vormingen, planning en campagnes die de internationale beweging federaal, Europees of wereldwijd organiseert.

De **Europese volksuniversiteit** (6 februari) stond in het teken van het gezin. Het gezinsleven is geen directe bevoegdheid van de Europese Unie maar het economisch en sociaal beleid (werkgelegenheid, huisvesting, gezondheid en onderwijs) heeft wel een directe invloed op de levenskwaliteit van het gezin. Ons uitgangspunt was: hoe leven gezinnen in armoede vandaag? Wat belemmert of bevordert hun gezinsleven?

Uit het verslag:

"Het gebrek aan financiële middelen betekent dat gezinnen voortdurend in angst leven en worstelen om in essentiële behoeften te voorzien zoals huisvesting, voedsel, opvoeding van kinderen, het betalen van rekeningen, enz. Maar het verhindert ook de toegang tot een sociaal leven te midden van anderen: toegang tot cultuur, vrije tijd, vakantie, enz. Zo hebben veel ouders er last van dat ze hun kinderen niet kunnen geven wat hen in staat zou stellen om als andere kinderen te zijn (dezelfde kleren, speelgoed, hobby's, enz.) (...). Samenleven met anderen onder hetzelfde dak om elkaar te helpen en om hulpbronnen te delen wordt niet gewaardeerd, maar wordt in veel landen ontmoedigd. Inderdaad, mensen die van uitkeringen leven, zien deze uitkeringen afnemen als ze iemand in huis

nemen, zelfs als het een familielid is. En dat terwijl deze uitkeringen vaak ver onder de armoedegrens liggen”.

Met 8 mensen, waarvan 6 ervaringsdeskundigen namen we deel aan de Europese volksuniversiteit.

Operationele doelstelling 3.3: We zetten met onze leden een proces op om de prioriteiten voor de komende vijf jaar te bepalen.

(Zie ook: in de kijker “Beleidsplan”)

In het eerste semester trokken we naar onze plaatselijke groepen met een vragenlijst rond onze acties en identiteit. Aan de hand van de verslagen van deze ontmoetingen maakten we een synthese op.

Beleidsplanningsdag 1 (4 juli, Clemenspoort in Gent)

De gemaakte synthese van de rondvraag bij de groepen stelde ons in staat om zwaktes, sterktes en uitdagingen in kaart te brengen.

Er werd samen nagedacht over (de toekomst van) ATD: Wat zijn onze sterktes? Wat zijn onze zwaktes? Wat zijn onze kansen? Wat zijn onze uitdagingen?

Deelnemers: 20 mensen, waarvan 13 ervaringsdeskundigen

Beleidsplanningsdag 2 (26 augustus, Zomaar een Dak in Antwerpen)

Op de tweede planningsdag werden er samen doelstellingen bepaald voor de werking van ATD de komende jaren. Op welke doelstellingen zullen we de komende jaren het meeste inzetten? Hoe kunnen we deze doelstellingen concreet waarmaken?

Deelnemers: 24 mensen, waarvan 16 ervaringsdeskundigen

Beleidsplanningsdag 3 (29 november, BMLIK in Gent)

De drie doelstellingen voor de komende jaren werden verder uitgewerkt en er werd nagedacht over hoe we deze ideeën in de praktijk kunnen omzetten.

Deelnemers: 17 mensen waarvan 8 ervaringsdeskundigen

Operationele doelstelling 3.4: We ondersteunen lokale groepen bij het proces van vernieuwing.

Binnen het team ondersteunen we elk een aantal groepen. We focusten bijna niet op vernieuwing dit jaar omdat andere problemen opdoken.

ATD Oostende: ondersteuning rond gedeelde verantwoordelijkheid voor de volksuniversiteit. We bekeken met CAW Oostende hoe zij de animatie van die groep in handen kan nemen. Een permanent medewerker was daar telkens bij betrokken. Momenteel wordt de animatie door iemand van het CAW opgenomen. Binnen de groep bekeken we ook hoe we omgaan met nieuwe leden. Verder was de permanent medewerker betrokken bij het uitdenken van een nieuw Vierde Wereldhuis, een initiatief van het inloophuis van het CA. met partnerschap van BMLIK en ATD Vierde Wereld.

ATD Brugge: ondersteuning rond Brugge Dialoogstad.

ATD Willebroek: begeleiding rond gedeeld leiderschap, de plaats van de militanten en nieuwe mensen in de werking en Tapor en Leentuin vrienden beter op elkaar laten aansluiten.

ATD Leuven: ondersteuning rond 17 oktober en hoe een breder publiek bereiken.

ATD Hasselt: ondersteuning rond 17 oktober en samenwerking met Trawanten.

ATD Turnhout: voorbereidingen volksuniversiteiten, ondersteuning ervaringsdeskundige die de bijeenkomsten organiseert, contacten met gezin dat nu deelneemt.

Operationele doelstelling 3.5: Inspirerende acties en inzet uit andere landen geven we door in publicaties, op de website en via bijeenkomsten van de vereniging.

Op de **startdag** (7 september) organiseerden we workshops over gezondheidszorg in Haïti en over onderwijs in de Filipijnen. We zagen hoe andere landen de internationale oriëntatie 'niemand achterlaten' in actie omzetten (zie ook 3.1).

Op de website en in ons Vierde Wereldblad maakten we het **internationaal onderzoek** rond armoede-indicatoren bekend. Dit onderzoek werd in 2019 afgerond en gebeurde in samenwerking met Oxford University en ATD Fourth World. Hieraan namen het Verenigd Koninkrijk, Bangladesh, Bolivia, Frankrijk, de Verenigde Staten en Tanzania deel. Ides Nicaise, vrijwilliger zonder armoede - ervaring uit Leuven, maakte deel uit van het wetenschappelijk adviespanel.

Operationele doelstelling 3.6: Op 17 oktober organiseert ATD Vierde Wereld zelf of samen met anderen evenementen in verschillende Vlaamse provincies.

Overzicht acties 17 oktober 2019:

Brugge, zaterdag 12 oktober

Het thema in Brugge was 'solidariteit blijft broodnodig'. 's Ochtends was er een bewustmakingsactie tijdens het wekelijks marktgebeuren. In de namiddag was er de filmvertoning 'Take good care of my baby' met getuigenissen over solidariteit vandaag en de betekenis van 17 oktober hierin. Het geheel werd afgesloten met een receptie.

Brussel, woensdag 16 oktober en donderdag 17 oktober

In het kader van de werelddag had ATD Vierde Wereld Vlaanderen een ontmoeting met Cindy Franssen (Europarlementslid) tijdens de rondetafelconferentie 'armoede, meer dan cijfers'. Deze conferentie werd georganiseerd door vier verenigingskoepels (European Anti-Poverty Network, ATD Fourth World, International Federation of Social Workers, Emmaus Europe) en twee parlementaire groepen (Pierfrancesco Majorino MEP (S&D group) en Cindy Franssen MEP (EPP group)). We waren met vier ervaringsdeskundigen en een permanent medewerker aanwezig. Één ervaringsdeskundige nam het woord over vooroordelen tegenover mensen in armoede. Na afloop kon de Vlaamse delegatie Cindy Franssen spreken en haar ons boek Aan de onderkant licht de lat altijd hoger geven.

De actie op 17 oktober begon met een animatie op het Beursplein gevolgd door 'Le Grand Bazar Social-Climat' (over sociale duurzaamheid) in de Sint Gorikshallen. ATD Vierde Wereld zat samen met andere verenigen waar amen het woord nemen in Brussel en stelde maatregelen op die de sociale rechtvaardigheid en het milieu ten goede komen. Op 17 oktober werd er over deze voorstellen gediscussieerd in een publiek forum. Er werd ook een koud huis geïnstalleerd om energiearmoede aan te klagen: het Steunpunt tot bestrijding van armoede wilde mensen laten nadenken over de problematiek van huisvesting. Nadien volgden speeches en een kooroptreden. De dag werd afgesloten met een lampionnenoptocht. Deze lampionnen werden gemaakt in ons Vierde Wereldhuis.

Hasselt, donderdag 17 oktober

's Avonds vond er, in samenwerking met de Trawanten, een herdenking plaats voor de overleden daklozen van het voorbije jaar. In samenwerking met daklozen maakten ze een montage over het leven van een dakloze.

Leuven, zaterdag 12 oktober, maandag 14 oktober en donderdag 17 oktober

ATD Leuven organiseerde op 12 oktober samen met het Collectief tegen armoede, in het kader van de campagne 'armoede knelt', een optocht naar en een manifestatie op de Grote Markt. Op 14 oktober deed ATD Vierde Wereld Leuven een boekvoorstelling van Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger en op 17 oktober was er een herdenking aan de steen tegen armoede.

Middelkerke, donderdag 17 oktober

In Middelkerke was er de filmvoorstelling 'I Daniël Blake', over armoede, werkloosheid en een falende gezondheidszorg. Een aanklacht tegen de bewuste wreedheid van de overheid. Deze voorstelling kwam er op initiatief van een medestander van ATD Oostende en werd door OCMW Middelkerke georganiseerd.

Oostende, donderdag 17 oktober

In Oostende vond de jaarlijkse 'Soep'an d'horloge' ontmoeting plaats. Mensen in armoede en niet in armoede verzetten zich samen tegen het onrecht van een leven in armoede. Er werd soep en brood aangeboden. Vervolgens was er bij CC De Grote Post instaptheater Inspinazie voor jongeren uit het vijfde en zesde jaar secundair onderwijs.

Ronse, donderdag 17 oktober

In Ronse was er een boekvoorstelling van Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger. 's Middags volgde een maaltijd en een fakkeltocht. De dag werd afgesloten met een bijeenkomst aan de steen tegen armoede.

Willebroek, donderdag 17 oktober

In samenwerking met kunstenaar Dirk Cortebeeck en Gemeente Willebroek werd het Anker tegen Armoede (steen tegen armoede) ingehuldigd in het Brouwershof. Daarnaast kon iedereen deelnemen aan een boekvoorstelling van Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger.

Operationele doelstelling 3.7: Actieve leden van ATD Vierde Wereld Vlaanderen nemen deel aan Europese ontmoetingen. ATD Vierde Wereld Vlaanderen stemt af met andere teams in Europa voor publicaties, vertalingen en ontmoetingen.

Met ATD Nederland stemden we af voor een **vertaling** van het internationaal document rond het internationaal meerjarenplan.

We waren niet vrij om naar de Europese ontmoetingen voor de animatieteams van de volksuniversiteit te gaan. Wel nam een permanent medewerker deel aan **een meerdaagse ontmoeting** voor de nationale teams van ATD binnen Europa.

Op de volksuniversiteit van 23 november rond samenleven met mensen met migratieachtergrond waren twee **internationaal verantwoordelijken** van ATD aanwezig. Tijdens de middag konden de deelnemers met hen kennismaken. De dag ervoor kregen vier ervaringsdeskundigen de kans om hen te ontmoeten. Een ruime groep was uitgenodigd maar door ziekte of andere verplichtingen konden velen niet aanwezig zijn op deze ontmoeting.

Begroting en jaarplan 2020

Begroting 2020

Kosten	Budget Raad van Bestuur 2020
Diensten en diverse goederen	55.000
Personeelskosten	165.000
Taksen en diverse kosten	300
Financiële kosten	200
Afschrijvingen	-
Aankopen boeken en wenskaarten	-
Totaal kosten	220.500
Opbrengsten	
Giften – lidmaatschap - legaten	-
Verdeling giften ATD België	144.000
Subsidies (VG)	74.000
Divers	-
Recuperatie diverse kosten	2.500
Financiële opbrengsten	-
Verkoop boeken, wenskaarten, abonnementen	-
Totaal opbrengsten	220.500
Netto resultaten	0

Jaarplan 2020

Strategische doelstelling 1: De armsten bereiken, kennen, verenigen en met hen partnerschappen opbouwen met de samenleving

Operationele doelstelling 1.1: ATD Vierde Wereld stelt een permanente medewerkers vrij en steunt vrijwilligers om mensen in grote armoede regelmatig en buiten directe hulpverlening te ontmoeten. Zowel lokaal als bovenlokaal ontmoeten we mensen die nog niet deelnemen.

We blijven contact onderhouden met gezinnen, die gemarkeerd zijn door langdurige armoede-ervaring, en door verhuizing niet meer aan onze activiteiten kunnen deelnemen.

Operationele doelstelling 1.2: We nodigen de bereikte personen en gezinnen uit om deel te nemen aan ontmoetingsmomenten. We geven voorrang aan de personen die het langst en op de meeste levensdomeinen door armoede en uitsluiting getroffen zijn.

We nodigen de gezinnen die we via de straatbibliotheek leerden kennen uit voor uitstappen. We plannen een uitstap in samenwerking met de groep van Turnhout.

De groep van Willebroek plant iedere dinsdag laagdrempelige bijeenkomsten. Op 1 vaste dinsdag in de maand wordt de volksuniversiteit voorbereid.

Operationele doelstelling 1.3: We nodigen de bereikte personen/gezinnen uit om deel te nemen aan het thematisch werken.

Via huisbezoeken bereiden we de volksuniversiteit voor met de gezinnen die we leerden kennen via de straatbibliotheek in Bossuit.

Een flyer die de volksuniversiteit voorstelt wordt via de lokale groepen verspreid. De flyer is bedoeld voor mensen in armoede.

Operationele doelstelling 1.5: De volksuniversiteit evolueert zodat jonge gezinnen gemakkelijker deelnemen.

Iedere volksuniversiteit is er kinderland voor.

We voorzien 2 volksuniversiteiten waarbij we ook workshops rond het thema aanbieden. De workshops en het onthaal worden telkens met een andere lokale groep of een ad hoc groep mensen in armoede voorbereid.

Operationele doelstelling 1.6: Vanuit onze nabijheid treden we in dialoog met partners rond specifieke problemen waarmee mensen met langdurige armoede-ervaring kampen.

We ondersteunen gezinnen die kinderen hebben die uit huis geplaatst zijn of dreigen uit huis geplaatst te worden. Dit gebeurt in Willebroek en Bossuit. In andere plaatsen ondersteunen we enkele mensen zodat ze beter hun rechten bekomen of beter begrepen worden.

Operationele doelstelling 1.7: Vanuit de volksuniversiteit zetten we dialoog op.

We werken het eerste gedeelte van 2020 rond gezondheid. We nodigen verantwoordelijken van de mutualiteit uit als gastspreker.

We plannen in de zomer de thema's voor het nieuwe werkjaar. Na de planningsdag bekijken we welke gastsprekers relevant zijn voor het thema.

Operationele doelstelling 1.8: Lokaal en bovenlokaal nemen we actief deel aan overleggroepen en beleidsvorming.

We plannen een dag om na te denken over het thema voor het nieuw twejaarlijks rapport van het Steunpunt tot bestrijding van armoede.

Vanuit de inhoud van beide volksuniversiteiten geven we aan de werkgroep "inkomen en uitgaven mensen met gezondheidsproblemen " van het Netwerk tegen Armoede signalen en kennis door. We geven ook signalen door aan de bevoegde minister.

Vanuit de volksuniversiteiten van de afgelopen jaren geven we getuigenissen, signalen door aan Welzijnszorg die in 2020 een campagne opzet rond wonen.

We nemen deel aan de Woonzaak. We stimuleren onze leden om deel te nemen aan een manifestatie rond het recht op wonen.

Operationele doelstelling 1.9: Door de methodiek "Kruising van Kennis" reiken we concrete handvatten aan voor volwaardige participatie van mensen in armoede.

We gebruiken deze methodiek om de participatie van mensen in armoede binnen Oostendse overleggroepen te verhogen.

Strategische doelstelling 2: Mensenrechtensvisie: de brede publieke opinie mobiliseren voor de uitroeiing van grote armoede

Operationele doelstelling 2.1: Een stuurgroep bestaande uit onderzoekers, mensen met armoede-ervaring, een journalist en een externe partner werkt de campagne uit.

Het reclamebureau LDV, met wie we in september 2019 terug de draad hebben opgenomen, wil in 2020 opnieuw proberen om een campagne te lanceren om het grote publiek te bereiken. De stuurgroep zal hierbij nauw betrokken worden. De pogingen om in 2019 een pro bono campagne op te zetten zijn niet gelukt. Nu het boek 'Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger' reeds wat pers aandacht heeft gekregen, denken we dat onze kansen nu groter zijn.

Operationele doelstelling 2.2: Met de verzamelde kennis werken we aan een publicatie.

Het project 'Waarheid of Fabel?' heeft geleid tot twee concrete resultaten: De creatie van de website www.aandeonderkant.be en het boek Aan de onderkant ligt de lat altijd hoger.

We gaan de website dit jaar zo ruim mogelijk bekendmaken. Dit zal vnl. gebeuren via sociale media (er is ook een eigen Facebook pagina 'aan de onderkant') en via persartikels. Daarnaast willen we ook podcasts maken over enkele vooroordelen. Via sociale media kunnen we daarmee ook de site beter bekend maken. De podcasts zijn ook inhoudelijk een meerwaarde voor de website.

We gaan verder met het bekendmaken en verspreiden van het boek. Een tweede druk is gepland in januari (reeds meer dan 1000ex). We willen via pers verder aandacht vragen voor het boek.

We willen het boek ook gebruiken om lezingen of workshops te geven. We mikken op lezingen die door onze lokale groepen worden georganiseerd (of samen met partners) en ook op lezingen die door derden worden aangevraagd. Bijzondere aandacht zal gaan naar enkele workshops die we zullen geven op het solidariteitsfeest in mei van partner Welzijnszorg.

Waar het aangewezen is worden mensen in armoede betrokken bij de lezingen en/of de workshops.

Operationele doelstelling 2.3: In ons tijdschrift, op onze website en in interne en externe publicaties stellen we de leefsituaties en inspanningen van de armsten centraal.

Het cursiefje, de rubriek die telkens in het Vierde Wereldblad verschijnt en vanuit de concrete leefsituatie van mensen in armoede onrechtvaardigheden aanklaagt, blijven we op de voorgrond plaatsen.

Via de lezingen en workshops die we geven willen we het aantal abonnees op het Vierde Wereldblad verhogen. We gaan ook extra exemplaren laten drukken om het ledenblad op die bijeenkomsten bekend te maken bij de bezoekers.

We willen enkele opinies publiceren waarin de stem van mensen in armoede aan bod komt.

We willen het aantal bezoekers van onze twee websites en Facebook pagina's met 5% verhogen.

Strategische doelstelling 3: Verder uitbouwen van een ledenbeweging die deelneemt aan een brede nationale en internationale stroming van inzet en verzet tegen grote armoede

Operationele doelstelling 3.1: ATD organiseert ontmoetingen, ondersteuning, dialoog en vorming die haar leden helpt hun inzet tegen armoede vorm te geven.

We stimuleren onze leden om aan de "Picknick Solidair" van Welzijnszorg deel te nemen. Dit ontmoetings- en vormingsmoment wordt georganiseerd naar aanleiding van het 50 jaar bestaan van Welzijnszorg.

We organiseren vorming rond de animatie van de volksuniversiteit en rond de rol van ervaringsdeskundigen.

Operationele doelstelling 3.2: We maken de deelname mogelijk van actieve leden en partners aan ontmoetingen, vormingen, planning en campagnes die de internationale beweging federaal, Europees of wereldwijd organiseert.

Enkele gezinnen in armoede nemen deel aan een vormingsmidweek in Nederland rond het recht op gezin.

Een ervaringsdeskundige neemt deel aan een internationale vorming rond de methodiek Kruising van Kennis.

We nodigen enkele actieve leden uit om op een Europese ontmoeting tussen verschillende landen aanwezig zijn.

Operationele doelstelling 3.3: Het meerjarenplan toetsen we af bij onze leden.

We zoeken een aangepaste communicatievorm zodat mensen in armoede ons meerjarenplan vlot begrijpen.

We stellen dit meerjarenplan in de lokale groepen voor.

Operationele doelstelling 3.4: We ondersteunen lokale groepen bij het proces van vernieuwing.

Een stafmedewerker bezoekt alle lokale groepen. Hij houdt met de verantwoordelijken van de groepen contact via mail en telefoon. Hij bekijkt wat hij voor hen kan betekenen in het proces rond vernieuwen en verruimen.

Operationele doelstelling 3.6: Inspirerende acties en inzet uit andere landen geven we door in publicaties, op de website en via bijeenkomsten van de vereniging.

Met het multimediateam nemen we internationaal beeld- en geschreven materiaal door. We zorgen voor vertaling en promotie ervan, in functie van prioriteiten en acties van ATD Vierde Wereld Vlaanderen.

In ons ledenblad en op de website komen artikels over inspirerende acties.

We vormen medestanders-vertalers of tolken die met ons vrijwillig samenwerken.

Operationele doelstelling 3.7: Op 17 oktober organiseert ATD Vierde Wereld zelf of samen met anderen evenementen in verschillende Vlaamse provincies.

In samenwerking met de sociale raad van Aalter plannen we een activiteit rond 17 oktober. In samenwerking met deze raad bekijken we hoe we mensen in armoede hierbij kunnen betrekken.

Evaluatie volgens de 6 criteria

Onze doelen in relatie tot de 6 criteria

Criteria 1: Armen blijven zoeken

Criteria 2: Armen verenigen zich

Criteria 3: Armen het woord geven

Criteria 4: Dialoog en vorming

Criteria 5: Werken aan maatschappelijke structuren

Criteria 6: Werken aan maatschappelijke emancipatie

	Crit. 1	Crit. 2	Crit. 3	Crit. 4	Crit. 5	Crit. 6
SD 1: De armsten bereiken, kennen, verenigen en met hen partnerschappen opbouwen met de samenleving	x	x	x	x	x	x
OD 1.1: ATD Vierde Wereld stelt permanente medewerkers vrij en steunt vrijwilligers om mensen in grote armoede regelmatig en buiten directe hulpverlening te ontmoeten. Zowel lokaal als bovenlokaal ontmoeten we mensen die nog niet deelnemen.	x					
OD 1.2: We nodigen de bereikte personen en gezinnen uit om deel te nemen aan ontmoetingsmomenten. We geven voorrang aan de personen die het langst en op de meeste levensdomeinen door armoede en uitsluiting getroffen zijn.		x				
OD 1.3: We nodigen de bereikte personen en gezinnen uit om deel te nemen aan het thematisch werken.	x	x	x			x

OD 1.4: De volksuniversiteit evolueert zodat jonge gezinnen gemakkelijker deelnemen.	x	x	x			x
OD 1.5: Vanuit onze nabijheid treden we in dialoog met partners rond specifieke problemen waarmee mensen met langdurige armoede-ervaring kampen.				x		
OD 1.6: Vanuit de volksuniversiteit zetten we dialoog op.				x		
OD 1.7: Lokaal en bovenlokaal nemen we actief deel aan overleggroepen en beleidsvorming.				x	x	
OD 1.8: Door de methodiek "Kruising van Kennis" reiken we concrete handvatten aan voor volwaardige participatie van mensen in armoede.						x
SD 2: Mensenrechtensvisie: de brede publieke opinie mobiliseren voor de uitroeiing van grote armoede			x	x		x
OD 2.1: Een stuurgroep bestaande uit onderzoekers, mensen met armoede-ervaring, een journalist en een externe partner werkt de campagne Waarheid of Fabel uit.			x	x		
OD 2.2: Met de verzamelde kennis werken we aan een publicatie.						x

OD 2.3: Op festivals interpellieren we voorbijgangers rond vooroordelen naar mensen in armoede.				x		
OD 2.4: In ons tijdschrift, op onze website en in interne en externe publicaties stellen we de leefsituaties en inspanningen van de armsten centraal.						x
OD 2.5: We geven in samenwerking met andere organisaties vormingen.				x		
OD 2.6: Via acties sensibiliseren we rond armoede.						x
SD 3: Verder uitbouwen van een ledenbeweging die deelneemt aan een brede nationale en internationale stroming van inzet en verzet tegen grote armoede		x		x	x	
OD 3.1: ATD Vierde Wereld organiseert ontmoetingen, ondersteuning, dialoog en vorming die haar leden helpt hun inzet tegen armoede vorm te geven.		x				
OD 3.2: ATD Vierde Wereld maakt de deelname mogelijk van actieve leden en partners aan ontmoetingen, vormingen, planning en campagnes die de internationale beweging federaal, Europees of wereldwijd organiseert.		x				
OD 3.3: We zetten met onze leden een proces op om de prioriteiten		x				

voor de komende vijf jaar te bepalen.						
OD 3.4: We ondersteunen lokale groepen bij het proces van vernieuwing.		x				
OD 3.5: Inspirerende acties en inzet uit andere landen geven we door in publicaties, op de website en via bijeenkomsten van de vereniging.					x	
OD 3.6: Op 17 oktober organiseert ATD Vierde Wereld zelf of samen met anderen evenementen in verschillende Vlaamse provincies.				x	x	
OD 3.7: Actieve leden van ATD Vierde Wereld Vlaanderen nemen deel aan Europese ontmoetingen. ATD Vierde Wereld Vlaanderen stemt af met andere teams in Europa voor publicaties, vertalingen en ontmoetingen.		x		x		

Extra criteria bovenlokale vereniging

Activiteiten in minstens 4 programmatieregio's

ATD vierde wereld heeft een aantal groepen die rechtstreeks werken met mensen in armoede. In West-Vlaanderen zijn dat Oostende en Avelgem, in Oost-Vlaanderen Ronse, in Antwerpen Willebroek en Turnhout, in Limburg Hasselt en in Brussel.

Met uitzondering van Brussel, Ronse en Turnhout wordt de verantwoordelijkheid voor deze groepen gedragen door medestanders en ervaringsdeskundigen. Wanneer de groepen van Ronse, Turnhout of Brussel samenkomen dan is daar steeds een permanent medewerker aanwezig die alles in goede banen leidt en tegelijk zoveel mogelijk ervaringsdeskundigen probeert te betrekken.

Daarnaast zijn er de medestandersgroepen Brugge en Leuven. Aan de medestandersgroep in Leuven nemen twee mensen met armoede-ervaring deel. Naast sensibiliserende activiteiten organiseren speelt de groep in Brugge een belangrijke rol in het organiseren van een dialoog tussen mensen in armoede (zie operationele doelstelling 1.7).

De partnergroepen Kauwenberg en BMLIK Gent komen naar de volksuniversiteit. Zij nemen ook aan andere vormingsactiviteiten van ATD Vierde Wereld deel. Als deelnemers van de volksuniversiteit schrijven zij ook mee aan een verslag van de volksuniversiteit (zie operationele doelstelling 1.6.).

Werkingscriterium: Jaarlijks minimum 20 mensen met armoede-ervaring bereiken en hiervan minimum 4 per regio

Via onder meer de voorbereidingsgroepen van de volksuniversiteit, de 4 volksuniversiteiten, de juridische permanentie in Hasselt, de straatbibliotheek, de huisbezoeken, de opera-bezoeken voldoen we aan het criterium om minstens 20 personen in armoede te bereiken, met minimum 4 personen per provincie in minimum 4 provincies.

Minimum 5 info-of vormingsactiviteiten organiseren

Interne vormingen (zie operationele doelstellingen 1.4, 3.1 en 3.2):

16/02/2019	Volksuniversiteit rond duurzaamheid	Antwerpen	50 deelnemers waarvan 26 ervaringsdeskundigen
6/02/2019	Europese volksuniversiteit	Brussel (Europees parlement)	8 Vlaamse deelnemers waarvan 6 ervaringsdeskundigen

6/04/2019	Volksuniversiteit rond duurzaamheid	Gent	57 waarvan 37 ervaringsdeskundigen
1/06/2019	Ledendag rond vooroordelen	Brussel	23 waarvan 13 ervaringsdeskundigen
10/04/2019	Uitstap straatbib.	Brussel	10 ervaringsdeskundigen
7, 21 & 28/05/2019	Open School geeft uitleg over de verschillende partijprogramma's	Willebroek	Gemiddeld 10 ervaringsdeskundigen
29/06/2019	Volksuniversiteit over betekenis van de volksuniversiteit	Gent	55 deelnemers waarvan 40 ervaringsdeskundigen
7/09/2019	Startdag	Brussel	17 waarvan 9 ervaringsdeskundigen
14/07/2019	Uitstap straatbibliotheek	Diksmuide	21 deelnemers in armoede
5/10/2019	Volksuniversiteit over samenleven met mensen met een migratieachtergrond	Gent	70 deelnemers waarvan 50 ervaringsdeskundigen
23/11/2019	Volksuniversiteit over samenleven met mensen met migratieachtergrond	Brussel	35 deelnemers waarvan 27 ervaringsdeskundigen

Externe vormingen (zie operationele doelstelling 2.4):

21/01/2019	Secundaire Brusselse school rond armoede en kwetsbaarheid
14/03/2019	VUB-studenten rond armoede en vooroordelen i.s.m Huis van de Mens
27/03/2019	Deelnemers Brugge dialoogstad rond vooroordelen
1/04/2019	Oostende rond vooroordelen t.a.v. mensen in armoede i.s.m. Vief
26/04/2019	Boomse school helpt mee in de leentuinen
30/04/2019	Workshop op open vensterdag Gent van Samen tegen onbetaalde schoolfacturen rond samenwerken met mensen in armoede
10/05/2019	Vorming over armoede, ecologie en vooroordelen voor basiseducatie Antwerpen
13/05/2019	Vorming rond armoede voor buddy-werking Chambéry/Brussel
28/05/2019	Vorming rond armoede voor Sint-Godelieve college Gistel
6/06/2019	Vooroordelen t.a.v. mensen in armoede i.s.m. Neos De Panne
7/06/2019	In samenwerking met Citizenne / Brussel: Trap je sap
3/10/2019	Vooroordelen t.a.v. mensen in armoede i.s.m. Neos Knesselare

22/11/2019	Workshop klimaat en sociaal beleid op trefdag Attent Antwerpen
28/11/2019	Rond schuldhulpverlening aan studenten maatschappelijk werk in Erasmushogeschool Brussel i.s.m. CAW Brussel

Werken rond één beleidsthema

In 2019 werkten we rond:

- Duurzaamheid: We verwijzen hiervoor naar strategische doelstelling 3.
- Daarnaast organiseerden we twee volksuniversiteiten rond het thema "samenleven met mensen met migratieachtergrond" (zie operationele doelstelling 1.4).

Kwaliteitsbeleid

De interne en/of externe communicatie analyseren en evalueren en op basis hiervan een communicatieplan opstellen

Deelnemers aan de volksuniversiteit gaven op verschillende bijeenkomsten aan dat ze graag een flyer over de volksuniversiteit wilden. Bedoeling van die flyer is om die als ondersteuning te gebruiken als we mensen in armoede willen uitnodigen voor de volksuniversiteit.

We nodigden de deelnemers aan de volksuniversiteit uit om na te denken over volgende vraag: waarom is deelnemen aan de volksuniversiteit belangrijk voor jou? We vroegen de lokale groepen om daar een affiche rond te maken.

Op basis van de voorbereidingen van deze volksuniversiteit en de affiches die op de volksuniversiteit in juni voorgesteld werden maakten we een eerste aanzet voor een flyer. Het eerste ontwerp werd op de planningsdag in juli besproken en met deze opmerkingen hebben we de flyer verbeterd.

- Volksuniversiteit juni: 40 ervaringsdeskundigen, 15 vrijwilligers zonder armoede-ervaring
- Planningsdag volksuniversiteit juli: 16 ervaringsdeskundigen, 11 vrijwilligers zonder armoede-ervaring

Het ontwikkelen van nieuwe strategieën en acties op basis van een doorlichting van een van de zes criteria binnen de eigen werking

Om het nieuwe beleidsplan te ontwikkelen bezochten we alle lokale groepen en bevroegen hen over onze werking. Van deze ontmoetingen werd een synthese gemaakt. Deze synthese werd op de eerste planningsdag van het meerjarenplan toegelicht en besproken. Hiervan maakten we een zwakte-sterke analyse.

Sterktes:

- We hebben een jarenlange expertise in dialoog tussen mensen met armoede en mensen zonder armoede-ervaring en het werken aan maatschappelijke structuren
- Samenkomen geeft kracht
- De activiteiten zijn vormend en geven je kracht: tijdens activiteiten leren mensen met armoede en zonder armoede-ervaring van elkaar
- Participatie binnen ATD van mensen in armoede is belangrijk, er wordt rekening gehouden met je inbreng
- Bij ATD voel je je respectvol behandeld en tel je mee als mens
- Ontmoetingen over de grenzen heen
- Onze boodschap "niemand achterlaten" is sterk

Zwaktes:

- Interne communicatie: wat bereiken we, wat gebeurt er in verschillende groepen
- Externe communicatie: inzetten om het beeld van mensen in armoede te veranderen
- Gemis van laagdrempelige ontmoetingsmomenten en meer ontmoetingen tussen verschillende leden en groepen
- Er zijn meer structurele veranderingen nodig
- We zijn te weinig aanwezig bij mensen in armoede
- Kruising van Kennis zou beter gekend moeten zijn om daarmee verandering in de maatschappij te brengen

Tijdens een tweede planningsdag vertrokken we vanuit de zwakte-sterkte analyse om een aantal keuzes te maken voor de toekomst. Tijdens een derde planningsdag dachten we na over de te ondernemen acties.

- Planningsdag 1: 13 ervaringsdeskundigen, 7 vrijwilligers zonder armoede-ervaring
- Planningsdag 2: 16 ervaringsdeskundigen, 8 vrijwilligers zonder armoede-ervaring
- Planningsdag 3: 8 ervaringsdeskundigen, 9 vrijwilligers zonder armoede-ervaring

Vanuit deze drie planningsdagen schreven we het nieuw beleidsplan.

Financieel verslag

Beroepskrachten in dienst op 31 december 2019

De animatie van de beweging ATD Vierde Wereld in Vlaanderen werd in 2019 gedragen door het secretariaat met twee administratieve krachten (1,4 vte) en drie permanent medewerkers (3 vte).

Financieringskanaal

Subsidie Armoededecreet: 4,4 vte

Gesco: 0 vte

Sociale Maribel: 0 vte

Andere financiering: 0 vte

Detachering: 0 vte

Totaal aantal beroepskrachten in dienst op 31 december 2019: 5,4 vte

De voltijdse administratieve kracht is in zwangerschapsverlof gegaan in de loop van 2019 en nam nadien ouderschapsverlof. Zij blijft in dienst. Zij is vervangen door een andere voltijds administratieve kracht die een contract van bepaalde duur heeft. Beide personeelsleden zijn in dienst op 31 december 2019.

Van wie opgeleide ervaringsdeskundigen: 0 vte

Van wie niet-opgeleide ervaringsdeskundigen: 0 vte

Jaarrekening

JAARREKENING IN EURO

Naam: **ATD Vierde Wereld Vlaanderen**
 Rechtsvorm: Vereniging zonder winstoogmerk
 Adres: Victor Jacobslaan Nr. 12 Bus:
 Postnummer: 1040 Gemeente: Etterbeek
 Land België
 Rechtspersonenregister (RPR) - Ondernemingsrechtbank van Brussel, franstalige
 Internetadres: <http://www.atd-vierdewereld.be/>
 Ondernemingsnummer: BE0431892993
 Datum van de neerlegging van de oprichtingsakte OF van het recentste stuk dat de datum van bekendmaking van de oprichtingsakte en van de akte tot statutenwijziging vermeldt. 25-07-2011

JAARREKENING goedgekeurd door de algemene vergadering* van 30-09-2020
 met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van 01-01-2019 tot 31-12-2019
 Vorig boekjaar van 01-01-2018 tot 31-12-2018

De bedragen van het vorige boekjaar zijn identiek met die welke eerder openbaar werden gemaakt.

Zijn gevoegd bij deze jaarrekening:

Nummers van de secties van het standaardmodel die niet werden neergelegd omdat ze niet dienstig zijn:

VKT-vzw 5.1.1, VKT-vzw 5.1.3, VKT-vzw 5.2.1, VKT-vzw 5.2.2, VKT-vzw 5.3, VKT-vzw 5.4, VKT-vzw 5.6, VKT-vzw 5.7, VKT-vzw 6, VKT-vzw 8

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente) en functie in de vereniging of stichting, van de BESTUURDERS EN COMMISSARISSEN en, in voorkomend geval, van de vertegenwoordiger in België van de buitenlandse vereniging

BOGAERT Karl, Ludo, Florent

Onderbosstraat 26
3040 Huldenberg
BELGIE

Begin van het mandaat: 22-03-2017

Einde van het mandaat: 20-04-2020

Bestuurder

DECUYPERE Maryke, Irène, Adèle

Biesemveldstraat 53
9880 Aalter
BELGIE

Begin van het mandaat: 22-03-2017

Einde van het mandaat: 20-04-2020

Bestuurder Algemeen secretaris

FOUBERT Dominique, Marie, H, C, B

Hernestraat 30

15/0 Galmaarden

BELGIË

Begin van het mandaat: 22-03-2017

Einde van het mandaat: 20-04-2020

Bestuurder Penningmeester

MAES Isabelle, Ghislaine

Jacquetbosstraat 1

8587 Spiere-Helkijn

BELGIË

Begin van het mandaat: 22-03-2017

Einde van het mandaat: 20-04-2020

Voorzitter van de Raad van Bestuur

MEEUSEN Miriam

Willem Van Oranjestraat 1

2830 Willebroek

BELGIË

Begin van het mandaat: 22-03-2017

Einde van het mandaat: 20-04-2020

Bestuurder

PYPAERT Isabelle, Marie, Guillaumine

Rue Antoine de Saint-Exupery 19

95540 Mery-sur-Oise

FRANKRIJK

Begin van het mandaat: 22-03-2017

Einde van het mandaat: 20-04-2020

Bestuurder

DE KERCHOVE Georges, Charles, Hubert, G

avenue L. Wiener 81

11/0 Watermaal-Bosvoorde

BELGIË

Begin van het mandaat: 22-03-2017

Einde van het mandaat: 20-04-2020

Bestuurder

* Door de raad van bestuur in geval van een stichting / door het algemeen leidinggevend orgaan in geval van een internationale vereniging zonder winstoogmerk.

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 1.2
-----	--------------	-------------

OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE

Facultatieve vermeldingen:

- Indien de jaarrekening werd geverifieerd of gecorrigeerd door een externe accountant of door een bedrijfsrevisor die niet de commissaris is, kunnen hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke externe accountant of bedrijfsrevisor en zijn lidmaatschapsnummer bij zijn Instituut, evenals de aard van zijn opdracht:
 - A. Het voeren van de boekhouding van de vereniging of stichting.
 - B. Het opstellen van de jaarrekening.
 - C. Het verifiëren van de jaarrekening en/of
 - D. Het corrigeren van de jaarrekening.
- Indien taken bedoeld onder A. of onder B. uitgevoerd zijn door erkende boekhouders of door erkende boekhouders-fiscalisten, kunnen hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke erkende boekhouder of erkende boekhouder-fiscalist en zijn lidmaatschapsnummer bij het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten, evenals de aard van zijn opdracht.

Naam, voornamen, beroep en woonplaats	Lidmaatschapsnummer	Aard van de opdracht (A, B, C en/of D)
Cal lens, P irenne theunissen & co VERTEGENWOORDIGD DOOR Stéphane Rosier BEDRIJF REVISOR BE 0847.289.060 Avenue de Tervueren 313 1150 Bruxelles BELGIE	A2170	C

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 2.1
-----	--------------	-------------

BALANS NA WINSTVERDELING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA				
VASTE ACTIVA		20/28		
Oprichtingskosten		20		
Immateriële vaste activa	5.1.1	21		
Materiële vaste activa	5.1.2	22/27		
Terreinen en gebouwen		22		
In volle eigendom van de vereniging of stichting		22/91		
Overige		22/92		
Installaties, machines en uitrusting		23		
In volle eigendom van de vereniging of stichting		231		
Overige		232		
Meubilair en rollend materieel		24		
In volle eigendom van de vereniging of stichting		241		
Overig		242		
Leasing en soortgelijke rechten		25		
Overige materiële vaste activa		26		
In volle eigendom van de vereniging of stichting		261		
Overige		262		
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27		
Financiële vaste activa	5.1.3/5.2.1	28		
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	25.794	24.125
Vorderingen op meer dan één jaar		29		
Handelsvorderingen		290		
Overige vorderingen		291		
waarvan niet-rentedragende vorderingen of				
gekoppeld aan een abnormaal lage rente		2915		
Vorraden en bestellingen in uitvoering		3		
Vorraden		30/36		
Bestellingen in uitvoering		37		
Vorderingen op ten hoogste één jaar		40/41	15.835	10.355
Handelsvorderingen		40		36
Overige vorderingen		41	15.835	10.319
waarvan niet-rentedragende vorderingen of				
gekoppeld aan een abnormaal lage rente		415		
Geldbeleggingen	5.2.1	50/53		
Liquide middelen		54/58	8.363	12.867
Overlopende rekeningen		490/1	1.596	903
TOTAAL VAN DE ACTIVA		20/58	25.794	24.125

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 2.2		
	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN		10/15	3.801	2.897
Fondsen van de vereniging of stichting		10	261	261
Beginvermogen		100	261	261
Permanente financiering		101		
Herwaarderingsmeerwaarden		12		
Bestemde fondsen	5.3	13		
Overgedragen positief (negatief) resultaat (+)/(-)		14	3.540	2.636
Kapitaalsubsidies		15		
VOORZIENINGEN	5.3	16		
Voorzieningen voor risico's en kosten		160/5		
Voorzieningen voor terug te betalen subsidies en legaten en voor schenkingen met terugnemingsrecht		168		
SCHULDEN		17/49	21.993	21.228
Schulden op meer dan één jaar	5.4	17		
Financiële schulden		170/4		
Kredietinstellingen, leasingschulden en soortgelijke schulden		172/3		
Overige leningen		174/0		
Handelsschulden		175		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		176		
Overige schulden		179		
Rentedragend		1790		
Niet-rentedragend of gekoppeld aan een abnormaal lage rente		1791		
Borgtochten ontvangen in contanten		1792		
Schulden op ten hoogste één jaar	5.4	42/48	21.993	21.228
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		42		
Financiële schulden		43		
Kredietinstellingen		430/8		
Overige leningen		439		
Handelsschulden		44	1.892	2.259
Leveranciers		440/4	1.892	2.259
Te betalen wissels		441		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		46		
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten		45	20.101	18.969
Belastingen		450/3		
Bezoldigingen en sociale lasten		454/9	20.101	18.969
Diverse schulden		48		
Vervallen obligaties en coupons, terug te betalen subsidies en borgtochten ontvangen in contanten		480/8		
Andere rentedragende schulden		4890		
Andere schulden, niet-rentedragend of gekoppeld aan een abnormaal lage rente		4891		
Overlopende rekeningen		492/3		
TOTAAL VAN DE PASSIVA		10/49	25.794	24.125

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 3
-----	--------------	-----------

RESULTATENREKENING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten en bedrijfskosten				
Brutomarge	(+)/(-)	9900	163.997	157.045
Bedrijfsopbrengsten		70/74	216.883	207.348
Omzet		70		
Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies		73	214.431	201.902
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, diensten en diverse goederen		60/61	52.886	50.303
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	(+)/(-)	62	164.294	156.746
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630		
Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	(+)/(-)	631/4		
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	(+)/(-)	635/8		
Andere bedrijfskosten		640/8	334	70
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten	(-)	649		
Positief (Negatief) bedrijfsresultaat	(+)/(-)	9901	-631	229
Financiële opbrengsten	5.5	75		
Financiële kosten	5.5	65	175	177
Positief (Negatief) resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening	(+)/(-)	9902	-806	52
Uitzonderlijke opbrengsten		76	1.710	
Uitzonderlijke kosten		66		
Positief (Negatief) resultaat van het boekjaar	(+)/(-)	9904	904	52

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 4
-----	--------------	-----------

RESULTAATVERWERKING

		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te bestemmen positief (negatief) resultaat	(+)/(-)	9906	3.540	2.636
Te bestemmen positief (negatief) resultaat van het boekjaar	(+)/(-)	9905	904	52
Overgedragen positief (negatief) resultaat van het vorige boekjaar	(+)/(-)	14P	2.636	2.584
Onttrekking aan het eigen vermogen		791/2		
aan de fondsen van de vereniging of stichting		791		
aan de bestemde fondsen		792		
Toevoeging aan de bestemde fondsen		692		
Over te dragen positief (negatief) resultaat	(+)/(-)	14	3.540	2.636

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 5.1.2
-----	--------------	---------------

TOELICHTING**STAAT VAN DE VASTE ACTIVA****MATERIËLE VASTE ACTIVA**

Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
8199P	XXXXXXXXXX	7.488
8169		
8179		
8189		
8199	7.488	
8259P	XXXXXXXXXX	
8219		
8229		
8239		
8249		
8259		
8329P	XXXXXXXXXX	7.488
8279		
8289		
8299		
8309		
8319		
8329	7.488	
22/27		
8349		

Mutaties tijdens het boekjaar

Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa

Overdrachten en buitengebruikstellingen

Overboekingen van een post naar een andere

(+)/(-)

Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar

Meerwaarden per einde van het boekjaar

Mutaties tijdens het boekjaar

Geboekt

Verworven van derden

Afgeboekt

Overgeboekt van een post naar een andere

(+)/(-)

Meerwaarden per einde van het boekjaar

Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar

Mutaties tijdens het boekjaar

Geboekt

Teruggenomen

Verworven van derden

Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen

Overgeboekt van een post naar een andere

(+)/(-)

Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar

NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR**WAARVAN**

In volle eigendom van de vereniging of stichting

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 5.2.3
-----	--------------	---------------

INLICHTINGEN OMTRENT DE DEELNEMINGEN**LIJST VAN DE ANDERE VERBONDEN ENTITEITEN**

NAAM, volledig adres van de ZETEL, RECHTSVORM en, zo het een entiteit naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER
ATD Vierde Wereld België VZW BE 0408.429.089 Vereniging zonder winstoogmerk Victor Jacobslaan 1040 1040 Etterbeek BELGIE
STICHTING ATD Vierde Wereld België BE 0436.525.437 Stichting van openbaar nut Victor Jacobsstraat 12 1040 Brussel BELGIE

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 5.5
-----	--------------	-------------

RESULTATEN**PERSONEEL EN PERSONEELSKOSTEN**

Werknemers waarvoor de vereniging of stichting een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister

Totaal aantal op de afsluitingsdatum

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
-------	----------	----------------

Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten

9066	5	5
------	---	---

Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren

9067	4,9	4,2
------	-----	-----

Personeelskosten

Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen

9068	8.974	8.811
------	-------	-------

Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen

620	119.922	115.039
-----	---------	---------

Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen

621	32.435	26.877
-----	--------	--------

Andere personeelskosten

622	2.393	1.951
-----	-------	-------

Ouderdoms- en overlevingspensioenen

623	9.544	12.879
-----	-------	--------

FINANCIËLE RESULTATEN

Geactiveerde intercalaire interesten

624		
-----	--	--

Bedrag van het disconto ten laste van de vereniging of stichting bij de verhandeling van vorderingen

6503		
------	--	--

Saldo van de gevormde (aangewende of teruggenomen) voorzieningen met financieel karakter

(+)/(-)

653		
-----	--	--

656		
-----	--	--

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 7
-----	--------------	-----------

WAARDERINGSREGELS

De schulden en de vorderingen worden geboekt tegen hun nominale waarde.

De materiële vaste activa staan vermeld bij de activa van de balans, tegen hun aankoopwaarde, als deze de 250 euro overschrijdt.

Afschrijving:

- inrichting van de gebouwen = 20 jaar 5% per jaar
- kantooormateriaal = 5 jaar 20%
- computermateriaal = 3 jaar 33%
- 2e hands voertuigen = 3 jaar 33%
- nieuwe voertuigen = 5 jaar 20%

De eventuele beleggingen worden opgenomen op basis van hun waarde op 31 december 2006. Deze waarden worden door de bank, die deze beleggingen in bewaring heeft, doorgegeven. De liquide middelen worden op hun reële waarde geëvalueerd, zoals opgenomen in de documenten (bvb. bankafschriften)

Het geheel houdt rekening met:

- bij activa: de over te dragen kosten, en verkregen opbrengsten (te ontvangen subsidies)
- bij passiva: de aan te rekenen kosten en de over te dragen opbrengsten (subsidies).

HERVORMING VAN DE WET VAN 27 JUNI 1921

De vereniging kan worden ondergebracht in de categorie "kleine" verenigingen (zij voldoet niet aan 2 van de volgende 3 criteria: een jaarlijks gemiddelde van 5 VT-werknemers ingeschreven in het personeelsregister, totale inkomsten van 312.500 euro, exclusief uitzonderlijke inkomsten en BTW, en een balans totaal van 1.249.500 euro) toch wordt ervoor gekozen om een volledige dubbele boekhouding te voeren, maar zonder het neerleggen van de jaarrekening bij de Nationale Bank van België.

UITTREKSEL UIT HET VERSLAG VAN DE ONAFHANKELIJKE AUDITOR
AAN HET BESTUURSORGaan VAN DE VZW ATD VIERDE WERELD VLAANDEREN
OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31/12/2019

Verslag over de jaarrekening - Oordeel zonder voorbehoud

"Wij hebben de contractuele controle uitgevoerd van de jaarrekening van de Vereniging, die de balans op 31/12/2019 omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balans totaal van 25.794 EUR en waarvan de resultatenrekening afsluit met een positief resultaat van het boekjaar van 904 EUR.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Vereniging per 31/12/2019, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel."

Callens Pirene Theunissen & Co
Vertegenwoordigd door Stéphane ROSIER Bedrijfsrevisor

Resultatenrekening 2019

	Codes	Vzw	Activiteitscentrum Erkende VVAWN	Activiteitscentrum Giften	Activiteitscentrum Willebroek
RESULTATENREKENING					
I. Bedrijfsopbrengsten en bedrijfskosten					
Bedrijfsopbrengsten	70/74	216 883,46	71 012,92	142 706,90	3 163,64
waarvan: - Omzet	70				
- Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies	73	214 431,49	71 012,92	8 272,93	2 145,64
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen; diensten en diverse goederen	60/61	52 885,75	48 942,21		3 943,54
A.B. Brutomarge (positief saldo)	70/61	163 997,71	22 070,71	142 706,90	
Brutomarge (negatief saldo)	(-) 61/70				779,90
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (toel. VI, 2)	(-) 62	164 294,34	164 294,34		
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	(-) 630				
E. Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen (toevoegingen, terugnemingen +)	631/4				
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen, bestedingen en terugnemingen +)	635/8				
G. Andere bedrijfskosten	(-) 640/8	333,79	333,79		
H. Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten	(+) 649				
Bedrijfswinst	(+) 70/64			142 706,90	
Bedrijfsverlies	(-) 64/70	630,42	142 557,42		779,90
II Financiële opbrengsten	75				
Financiële kosten	(-) 65	175,20	147,00		28,20
Winst uit de gewone bedrijfsuitoefening	(+) 70/65			142 706,90	
Verlies uit de gewone bedrijfsuitoefening	(-) 65/70	805,62	142 704,42		808,10
III Uitzonderlijke opbrengsten	76	1 710,24	1 710,24		
Uitzonderlijke kosten	(-) 66				
Winst van het boekjaar	(+) 70/66	904,62		142 706,90	
Verlies van het boekjaar	(-) 66/70		140 994,18		808,10

Detail van de 73-rekeningen 2019

73	Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies		214 431,49
730/731	Lidgelden		
732/733	Schenkingen		
	Particuliere giften		191,44
	Netwerk Armoede WF		2 000,00
	Website Onderkant		4 500,00
	Warmste week		264,00
	Gift KUL		468,63
	Steun ATD Vierde Wereld België		133 000,00
734/735	Legaten		
736 Kapitaal- en interestsubsidies			
Subsidieverlener	Omschrijving	Activiteitscentrum	Bedrag
Gemeente Willebroek	Subsidie aan vereniging Willebroek	Willebroek	1 954,20
Vlaamse Overheid	Subsidie aan vereniging waar armen het woord nemen		71 012,92
Vivo	Opleidingsbudget 2019		520,30
Belfius Fund	Familiale vakanties		520,00

Samen voor waardigheid

ATD Vierde Wereld Vlaanderen

Victor Jacobslaan 12, 1040 Etterbeek

02/647.92.25

contact@atd-vierdewereld.be

www.atd-vierdewereld.be

facebook.com/ATDVla

